[...]ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

45-дахи жэлээ гарана.

[Б]УРЯАД ҮНЭН

№ 241 (11839)
1968 оной октябриин 12, суббото

сэн 2 мүнгэн

[...]эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

ТҮСЭБҮҮДЭЭ ДҮҮРГЭБЭ

● СВЕРДЛОВСКО ОБЛАСТИИН хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе эрхим һайнаар угтахын түлөө мүрысэн, ороохо таряанай элбэг баян ургаса абажа, гүрэндэ таряа худалдаха түсэбөө горитойгоор үлүүлэн дүүргэ. Таряа бэлэдхэлэй пунктнуудта эдеэ хоолой, тэжээлэй 234 мянган тонно таряан тушаагдаа.

● КИРОВСКЭ ОБЛАСТИИН хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо эрхим угтамжа бэлэдхэн, гүрэндэ таряа худалдаха түсэбөө нилээд үлүүлэн дүүргэбэ. Таряа тушаан абалгын пунктнуудта 264 мянган тонно орооһон, тэрэ тоодо эдеэ хоол болохо 249 мянган тонно таряан оруулагдаа. Крупагай ургамалнуудые худалдаха түсэб мүн лэ дүргэгдээ.

Гүрэндэ таряа худалдалга үргэлжэлһөөр.

● МОРДОВИИН АССР-эй, ЛЕНИНГРАДАЙ, САХАЛИНАЙ, ШЭТЫН областьнуудай хүдөө хүдэлмэрилэгшэд гүрэндэ хартаабха худалдаха жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэ.

Гүрэндэ хартаабха худалдажа үргэлжэлһөөр.

[Л]УГОВОДУУДАЙ [ҮР]ЭЖЭЛТЭ АЖАЛ

[...]» колхозой үнинэй лу[говод, п]енсионер Лэгдэн Банзаров [...] өөрынгөө үтэгжүүлжэ, [...] байһан сабшалангай га[зарта] үбһэ ногооной үндэр ур[гаса] хурягаа. Ехэ-Байса гэжэ [...] 20 гектар сабшалан энэ [...] өөрөө сабшаад, бултыень [...] колхоздоо тушааһан бай[на ...]эдэ гектар бүриин 31 [центн]эр үлүүтэй үбһэ абаа.

[...]гта гэжэ газарта үһалаг[дадаг] 650 гектар сабшалан бии [...]рэнэйнь 60-аад гектар [...]гдэһэн газар. Сабшалан [һайжар]уулха габшагай һарын со[носхогдоһон] байхада, энэ шухала хэрэгтэ оролсоһон тус колхозой луговодууд мүнөө тэндэ ажаллажа эхилээ. Бальжинима Цыренжапов, Чимит Дондопов, Чимит Жамбалдоржиев болон бусад сабшалангаа үһалжа, үтэгжүүлжэ байха юм.

Тэдэнэр сабшалан дээрэ 400 тонно шэбхэ гаргаха байна. Мүн бэлшээриин 400 гектар газар үһалха гэжэ шиидээ. Тиихын түлөөдэ Эгэтэ горхониие хаажа, тэрэнэй үһые хээрэ талаар халяаба.

Д.-Н. ЦЫРЕНОВ,
луговодуудай бригадын бригадир.

Ярууна.

ТҮХЭРЕЭН ЖЭЛДЭ— ТАҺАЛГАРЯАГҮЙГӨӨР

[...] республика дотор сабша[лан һайж]аруулха хоёр һарын со[носхогдо]од байхада Хэжэнгын сов[хозой ...]хлайтын отделенидэ лу[гомелио]ративна отряд байгуулаг[даа]. Энэ отрядые Потанхан [...] ударидахаар томилогдо[о]. Сабшалан һайжаруулха [һ]арын туршада отрядай гэ[шүүд ...]дээр ногоо ургуулхын түлэ [...] ажаллаһан байна. Тэдэ[н]эр хоёр һара соо хэгдэхээр [...]даһан хүдэлмэрээ бүхы[...]лүүлһэн юм.

[Эн]э отрядай гэшүүд өөһэдөө [...]ээлээ хуряаһан байна. [Т]үсэбэй ёһоор 3350 центнер [...] абтаха аад, 4574 центнер тэжээл бэлэдхэгдээ бэлэй. Иигэжэ энэ отряд үбһэ хуряаха түсэбөө 136,5 процент дүүргээ. Гадна эндэ 63 центнер үбһэн сэл хүхэ зандаа хуряагдаһан байна. Отрядай гэшүүд һая болотор зелёнко хуряалсаа, һолоомо суглуулалсаа.

Тэдэнэр мүнөө республика дотор сабшалан һайжаруулха һарын соносхогдомсоор ханааб, һубагуудаа сэбэрлэжэ, сабшалангаа үһалжа захалаа.

Иигэжэ отрядай гэшүүд хүдөө ажахын хүдэлмэришэдэй һайндэрые эрхим ажалай амжалтаар угтажа байнхай.

П. ЖАЛСАНОВ.

Коммунист Цыретор Раднаевич Жамбалов һүүлэй жэлнүүдтэ түрэл колхоздоо луговодоор ажаллажа, жэл бүри үбһэ ногооной ургаса дээшэлүүлнэ. Байгша ондо даалгагдаһан 60 гектар сабшалангай га бүриһөө 35,4 центнер үбһэ хуряажа, түрүүшүүлэй зэргэдэ гаранхай. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой луговод Ц. Р. Жамбалов.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

СЕНТЯБРИИН 20 — САБШААЛАН҃ һАЙЖАРУУЛХА —һАРА— — ОКТЯБРИИН 20

АМИДАРАЛТА ХҮСЭН ЭНДЭҺЭЭ

Баргажан нютаг баян дэлгэр байдалтай, гоё һайхан хада уула, аршаан булагуудтай гэжэ республикын алишье нютаг нугада хүрэхэдэ хэлсэжэ, сэдьхэлэй баяр түрүүлжэ ябадаг юм. Иимэ үзэсхэлэн гоё байгаалитай Баргажанай аймагай ажахынууд жэлһээ жэлдэ бардам хүрэхэ үбһэ ногооё сабшажа абанхай, алтан шаргал таряагаа амбаартаа суглууланхай жэлээ түгэсхэдэг заншалтай. Байгаалиин уларилай хэдышье һайн, үндэр ургасын абтадагшье һаа, элдүүрилдэг газараа зүбөөр хубаарилжа. Саг соонь ажамидаралай бодосуудые үгэжэ байгаагүй һаамнай, ямар ургасын абтадагынь хүн бүхэндэ мэдээжэ ха юм. Энээниие зүбөөр ойлгоһон ажалша бэрхэ таряашад сабшалан, таряалангайнгаа газарай шэмэ дээшэлүүлхын зорилгоор ехэ мүрысөөндэ хамсыгаа шуужа оробо. Аймагай ажахынуудай дундаһаа Хурамхаанай совхозой таряашад һайн амжалтатай.

— Манай отделениин хүдэлмэришэд намар, үбэл, хабарай үедэ таряалан, сабшалан дээрээ наг шэбхэ зөөжэ гаргадаг гуримтайбди. Мүнөө республика дотор сабшалан һайжаруулха һарын соносхогдоод байхада манай ажахын хүдэлмэришэд энээндэ бүри эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадалсажа оробо,—гэжэ Хурамхаанай совхозой Сахулиин отделениин бригадын хүтэлбэрилэгшэ Г. С. Серебряков хөөрэнэ.

Сабшалан һайжаруулха һарын соносхогдоһон түрүүшын үдэрһөө тус отделениин механизаторнууд сабшалан дээрээ наг шэбхэ зөөжэ эхилһэн байна. Мүнөө кукурузын талмай дээрэ 100 гаран тонно наг шэбхэ зөөгдэбэ. Наг шэбхэ зөөлгэ дээрэ хабаадалсаһан трактористнууд Александр Залуцкий, аха дүү Георгий, Иван Ноздняковтон, Иван Колмаков гэгшэд һаалиин фермэдэ дүтэ байһан кукурузын полидо үдэртөө 15—20 эрьесэ хэжэ байгаад нэгшээгдэһэн шэбхэ зөөжэ байнхай. һаалиин фермын дэргэдэ 4000 гаран тонно шэбхэ обоолоогдоһон байгаа. Энэнь кукурузын талмайһаа гадна, сабшалан дээрэ гаргагдаха юм.

Сабшалангаа һайжаруулха хэрэгтэ һаналаа табижа ябаһан эндэхи луговодуудай дундаһаа Павел Прокопьевич Колмаков энэ жэлдэ һайн амжалта туйлаа. Павел Прокопьевич жэл бүри сабшалан дээрээ наг шэбхэ гаргажа тарааһан, минеральна үтэгжүүлгэ хэһэн, модо шулууень түүжэ хаяһан байдаг.

— Энээнэйнгээ хажуугаар хабартаа һайрамай үһа, мүн хадын горхоной урдажа эхилхэдэ сабшалангаа садатарнь үһалжархиһан байгааб, — гэжэ нүхэр Колмаков хөөрэнэ. — Энэмни өөрынгөө хубитые бусаагаал даа. Юуб гэхэдэ, зарим газарта үбһэ ногоон бүшэмэгөөр гаража, хэһэн ажалайм дүн тобойжо харагдажа, илангаяа малшад, һаалишадые ехэтэ баясуулһан юм, — гэжэ Павел Прокопьевич үгэеэ саашань үргэлжэлүүлнэ.

— Үнгэрһэн зун гектарай хэды центнер үбһэн хуряагдажа абтаа гээшэб?

— Үшөөшье бирагдаагүй, һанаһанда хүрэгдөөгүйл ха. Тиигэбэшье 60 гектар дээрэһээ дунда зэргээр 28 центнер хүсы үбһэн хуряагдажа абтаа һэн. Зунай үедэ хэдышье халуун үдэрнүүдэй болобошье, үһалагдаһан газарһаам эды шэнээн үбһэн хуряагдажа, абаһан уялгамни дүүргэгдэһэн юм. Сахулиин энэ отделенидэ луговод Колмаковһоо гадна үшөө гурбан луговод томилогдоһон юм. Зүгөөр эдэнэр зунай үедэ бираагүй. Мүнөө сабшалан һайжаруулхаар соносхогдоһон һара соо дурсагдагша луговодууд— П. Ф. Чупров, В. М. Степанов, Н. Л. Толстихин гэгшэд урда жэлэйнгээ алдууе заһахын зорилгоор сабшалан дээрээ наг шэбхэ гаргажа эхилбэ. Энээнһээ гадна эдэнэр сабшалангаа ургадхэхэ хүдэлмэриин түсэб табиба. Эдэнэр хамта дээрэнь 70 гектар талмай һөөг бургааһанһаа сэбэрлэхэ, 40 гектарай болдог, дэгнүүл отолхо, баян ургаса хуряажа абаха зорилготой.

«Республикын колхоз, совхозуудта сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ һара үнгэргэхэ тухай» КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын зорилгоор КПСС-эй Баргажанай райком, аймгүйсэдком сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ тусхай һара соносхоһон байна.

Сабшалан һайжаруулхаар эхилээд байһан һарада аймагай бүхы ажахынууд эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадалсажа захаланхай. Мүнөө Баргажанай совхоз намартаа сабшалан дээрэ хэгдэхэ хүдэлмэриин түсэб зохёожо, луговодуудтаа хүргэбэ. Иван Васильевич Зверьковой хүтэлбэрилдэг лугомелиоративна отряд һүүлэй үедэ ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байна. Эдэнэр хабарһаа хойшо 1500 гектар газар сэбэрлэжэ, тэдэнэйнгээ 100 гектарта ногоо тариһан. Мүнөө тус отрядай гэшүүд сабшалангай нэлэнхы ехэ талмайе үһалжа эхилээ. Энээнэйнгээ хажуугаар намаг газарые хатаажа абаха зорилго табигдажа, энэ хүдэлмэри түлэг дундаа оробо. Түсэбэй ёһоор тус совхоз 100 гектарай шугы бургааһа сэбэрлэхэ, 40 гектар газарай болдог, дэгнүүл отолжо хаяха болоно. Тиихэдэ сабшалан, таряалан дээрэ 11500 тонно наг шэбхэ зөөжэ гаргахаар хараалһан байна.

Аймагай нүгөөдэ ажахы — XXII партийна съездын нэрэмжэтэ колхоз Хүнтэйн үргэн талын дундуур амидаралай һудал — Борголой үһа ехээр залажа, таряалан, сабшалангаа үһалха түсэб хараалба. Ажахын бригаданууд 8000 гектар газар дээрэ наг шэбхэ зөөхэ, 75—80 гектар газарай болдог, дэгнүүл отолжо хаяха юм. Мүн долоо модоной газарта ханааб сэбэрлэхэ, заһаха болоно. Колхозой сабшалангаа һайжаруулха хэрэгтэ Хилганын дунда һургуулиин һурагшад туһаламжа үзүүлжэ байдаг. Эдэнэр үнгэрһэн зунай үедэ колхоздоо туһалха тусхай бригада эмхидхээд, сабшалан үһалалсаһан, тэрээн дээрэһээ 3000 центнер үбһэ хуряажа абалсаһан байгаа. Колхозой правлени, партийна комитет һурагшадай ажалые үндэрөөр сэгнэжэ, тэдэнэрээ Улан-Байгал гэһэн маршрудаар ябаха путевкоор шагнаһан байна.

Соносхогдоһон һарын туршада бүхы аймаг дотор хэгдэхэ юумэн ехэ. Жэшээнь, аймагай ажахынууд 700 гектар таряалан, 1300 гектар сабшалан үһалха, 70 мянган тонно наг шэбхэ зөөхэ болоно. Мүн 2000 центнер минеральна үтэгжүүлгэ сабшалан дээрэ гаргагдаха, гидротехническэ 35 түхеэрэлгэ заһабарилагдаха, 100 километрэй зайда хобоо сэбэрлэгдэхэ болоно. Хараалагдаһан эдэ хүдэлмэриин бэелүүлэгдээ һаа, сабшалан, таряалан хэды ехээр һайжаруулагдаха, баян ургаса абтаха болоно гээшэб!

Иигэжэ аймагай ажахынууд нэлэнхы үргэн тала сабшалан, таряаландаа үтэгжүүлгэ оруулжа, ерэхэ жэлдэ баян ургаса хуряажа абахаар зэһэнхэй.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

А. Н. КОСЫГИН ПНР-эй СЕЙМЫН ДЕЛЕГАЦИТАЙ УУЛЗАА

СССР-эй Верховно Соведэй уряалаар, албанай хэрэгээр Советскэ Союзда айлшалжа ерээд байһан ПНР-эй Сеймын маршал Чеслав Выцех түрүүтэй Польшын Арадай Республикын Сеймын делегацитай СССР-й Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин октябриин 10-да Кремль соо уулзаба.

А. Н. Косыгин, поляк нүхэд хани халуун оршон байдалда хөөрэлдөө.

(ТАСС).

УЛАСХООРОНДЫН ОЛИМПИИН КОМИТЕДЭЙ ГЭШҮҮДТЭ МЕКСИКЫН ЭМХИДХЭЛЭЙ КОМИТЕДТЭ ОЛИМПИИН XIX НААДАНДА ХАБААДАГШАДТА

Табан түбиин онсо шалгарһан спортсменүүдэй—Олимпиин XIX зунай наада эмхидхэгшэд, бүхы хабаадагшадые үнэн зүрхэнһөө амаршалнаб.

Олимпиин XIX наадан манай замби түбиин залуу үетэнэй ажабайдалдахи ехэ үйлэ хэрэг мүн гэжэ СССР-эй правительство, бүхы совет арад тоолоно. Спортсменүүдэй энэ бүхэдэлхэйн һорёото наадан амгалан тайбан байдалай, хүгжэлтэ дэбжэлтын, демократиин аша туһада залуушуулай хани барисаа, харилсаа холбоо, эмхидэл нэгэдэл бэхижүүлгэдэ туһа хүргэхэ зорилготой.

Энэ хэрэгтэ хүсэ шадалаа бү гамнып, хүндэтэ ханинар! Юуб гэхэдэ, спорт гээшэ иимэл ушар байдалда залуу хүн бүхэнэй хабаадажа шадаха хэмжээ ябуулга болохо, харин танай хүсэ шадал, эршэ зориг, оюун бэлиг үргэн ехээр бадаран дэлгэржэ шадахал. Арадуудай сүлөөтэ байдал, зол жаргал хангахын түлэ, амгалан тайбан байдалай хуби заяанай түлөө харюусалгые дээшэлүүлхэ, хархис аша, дайн байлдаан, үгытэй ядуу байдал, дарлалта мүлжэлгые үгы хэхын түлөө тэмсэлдэ хүсэеэ элсүүлэн жагсааха эрилтын бүхы үнэн сэхэ хүнүүдэй үмэнэ табигдажа байһан үе сагта ажаһуунабди.

«Хамагһаа түргэнөөр, дээгүүр, хүсэтэйгөөр!» гэһэн Олимпиин нааданай уряа—дэбжэлтэ туйлаха гэдэг хүн түрэлтэнэй хэтэ заяанай хүсэл эрмэлзэлые эли тодоор харуулна. Хүнэй оюун бодолой, хаба шадалай арга боломжонь барагдашагүй. Энэ ушарые эрдэм болон техникын асари ехэ туйлалтанууд гэршэлнэ, спортын гайхамшаг шэнэ амжалтанууд элирхэйлнэ.

Советскэ правительство орон доторoo бэе махабадай болбосорол хүгжөөн дэлгэрүүлхэ хэрэгые ехэ удха шанартайда тоолодог, совет хүнүүдэй, илангаяа залуушуулай спорт эрхилхэ хүсэл эрмэлзэлые хангалгада шухала бүхы туһа хүргэдэг байна. Хүнэй дүрбэн тэгшээр хүгжэн хүмүүжэлгэдэ шухала бүхы юумэ хэхэ уг зорилготойбди.

Олимпиин һорёон мүрысөөнүүдые хүндэмүүшэ Мехикодэ амжалтатайгаар үнгэргэхэ арга боломжо хангаһан Эмхидхэлэй комитедэй ябуулгые үндэрөөр сэгнэнэбди, дэлхэйн спортын хүдэлөөе хүгжөөлгэдэ Мексикын оруулһан хубитые шухалада тоолонобди.

Арадуудай хоорондо үгэеэ ойлголсолгые, хани барисаан ба эб найрамдалые улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ Олимпиин наадан туһа хүргэг лэ.

Шэнэ рекорднуудые, спортын талаар тус бүридөө амжалта туйлалгын зол баярта хүртэхыень олимпиец бүхэндэ хүсэнэб.

**А. КОСЫГИН,
СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ.**

СОВЕТ, РУМЫН ПРОФСОЮЗУУДАЙ ДЕЛЕГАЦИНУУД УУЛЗАА

ВЦСПС-эй Түрүүлэгшэ А. Н. Шелепин түрүүтэй Совет профсоюзуудай делегаци, ВОПР-эй Центральна Соведэй Түрүүлэгшэ Г. Апостол түрүүтэй Румын профсоюзуудай делегаци 1968 оной октябриин 8—9-дэ Москвада уулзаа.

Үнэн сэхэ, нүхэд ёһоной оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнэй үедэ профцентрнүүдэйнгээ хүдэлмэри тухай харилсан мэдээсэлсэһэн, дэлхэйн профсоюзна хүдэлөөнэй, хоёр талын холбооe, профсоюзуудайнгаа харилсаае хүгжөөлгын асуудалнуудаар һанал бодолоо зүбшэһэн байна. Хүдэлмэришэн ангиин, тэрэнэй профсоюзна эмхинүүдэй нэгэдэл уласхоорондын мүнөөнэй оршон байдалда онсо шухала, удха шанартай болоо гэжэ нэгэ һаналтайгаар мэдэрэгдээ, аха дүү социалис оронуудай профсоюзуудай ба ажалшадай хани барисаа, харилсаа холбоо хүгжөөхэ, бэхижүүлхэ шухала гэжэ тэмдэглэгдээ.

Советскэ Союзай, Румыниин профсоюзуудай болон ажалшадай хоорондо тогтоогдоһон хани барисаата харилсаанай хоёр ороной ажалшадай, арадуудай аша туһада таһалгаряагүй хүгжэжэ байһые ВЦСПС-эй, ВОПР-ой делегацинууд ханангяар тэмдэглэбэ. СССР-эй, Румыниин профсоюзуудай хоорондын түгэс харилсаа холбооe саашадань хүгжөөлгын асуудалаар һанал бодолой нэгэдэл туйлагдаа.

ИТАЛИИН ДЕЛЕГАЦИ ЕРЭБЭ

Хара, үнгэтэ металлургиин талаар Совет-итальян холимол хүдэлмэришэ бүлэгэй түрүүшын заседанида хабаадаха итальян мэргэжэлтэдэй делегаци Москва ерээ.

Хоёр ороной хоорондын экономическа, научно-техническэ харилсаа холбоон тухай хэлсээнэй үндэһөөр эмхидхэгдэһэн арба нэгэн хүдэлмэришэ бүлэгэй нэгэниинь энэ болоно. Патентын, лицензын, стандартизациин, метрологиин, ажаһуудалай ба ажахын приборнуудай, хүнгэн промышленностиин талаар хүдэлмэришэ бүлэгүүд түрүүшынгээ зүблөөнүүдые үнгэргөө. Целлюлозо-саарһанай, эдеэ хоолой промышленностиин мэргэжэлтэдэй уулзалганууд ойрын сагта болохоор хараалагдана.

(ТАСС).

Буряадай литература болон искусствын долоон хоног

[Х]АНИ ХАЛУУН УУЛЗАЛГАНУУД

[...] үдэрнүүдтэ Хяагта хото бо[лон ...]рэнэй оршон шадарай тос[хон]уудта ёһотойл һайндэр ерэнхэй. [...] гуламтануудта хэзээдэшье [...] дүүрэн. Амаршалгын үгэ[...]дэлнэ, уран гоёор бэшэгдэ[һэн ...]носхолнууд улад зоной ан[хаарал]ые татана. Хүдөөгэй хүнүүд [ба]яртай: Буряадай литерату[ра, иск]усствын ажал ябуулагшад [...] аймагта айлшалжа, ажал[шадта]й хани халуун уулзалгануу[д үнгэ]рэгжэ байна ха юм. Тэдэ[нэр] уран бэлигээ харуулхаһаа [гадна], жиирэй хүнүүдтэй үнэн [сэхэ]һээ хөөрэлдэжэ, агуу багша [...] Ленинэй түрэһөөр 100 жэ[лэй ой]до зорюулан, ямар амжалта [...] байһанаа олон бүгэдэдэ [...], сэдьхэлыень баясууна.

[Түр]үүшын хоёр үдэр хотын соё[лой] байшанда эмхидхэгдэһэн [...]ураашадай нүүдэл выстав[кын] тула хүнүүд илангаяа [...] ерээ. А. Сахаровскаягай [«...]ушын трактор», «Ажалһаа [...]», А. Казанскиин «Байгал. Ольхон», Э. Аюшеевэй «Һаалишан», С. Ринчиногой «Студентка», Б. Садыковай «Бүрхэг үдэр», Г. Москалевой «20-дохи онууд», А. Окладниковай «Хилын харуулшад», Г. Павловай «Автопортрет» гэхэ мэтэ олон зурагууд зоной анхаралые татана. Эндэ мэдээжэ уран зураашад Г. Москалев, А. Окладников, С. Ринчино һурагшад болон студентнүүдтэй, ажалшадтай уулзажа өөһэдынгөө творческо хүдэлмэри, хараа түсэбүүд тухайгаа хөөрэжэ үгэһэн байна.

Неделиин 2—3-дахи үдэрнүүдтэ (октябриин 9—10-да) уран зохёолшод Д. Мадасон, А. Бальбуров, Ц.-Ж. Жимбиев, А. Бадаев, В. Петонов, литературовед В. Махатов гэгшэд Хяагтын зэрэлгэ трикотажай бүд нэхэгшэдтэ, городой интернат, 2-дохи дунда һургуулинуудай һурагшад болон багшанарта айлшалжа, уран зохёолойгоо дэлжэтэй танилсуулаа. Мүн уран зохёолшод Харанхын станциин түмэр замшад болон ПМК-гай барилгашадтай уулзалгануудые үнгэргэбэ. Жиирэй ажалша хүнүүд зохёолшодой шэнэ зохёолнуудтай танилсаһан, һанамжа дурадхалнуудаа хэлэһэн, ажал хэрэг тухайгаа айлшадтаа хөөрэжэ үгэһэн байха юм. Уулзалгануудай үнгэргэгдэһэн газарнуудта номой нүүдэл выставкэ эмхидхэгдэнэ, уншагшад авторнуудайнь автографуудые бэшүүлжэ абана. Уран зохёолшодой хараа түсэбүүд тухайгаа хөөрэхэдэнь уншагшад ехэтэ һонирхоно. «Поющие стрелы», «Приказываю жить» гэһэн мэдээжэ томо зохёолнуудай автор А. А. Бальбуровай «Мое поколение» гэжэ шэнэ роман бэшэжэ байһан тухайнь дуулахадаа уншагшадынь илангаяа ехээр баясаиа. Буряадай мэдээжэ уран зохёолшын энэ роман солото баатар В. Б. Борсоевой хуби заяан тухай ха юм..

Мүн эдэ үдэрнүүдтэ Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрай концертнэ бригадын артистнууд, композиторнууд түмэр замай Наушки станциин, Погранична совхозой ажалша хүнүүдтэ хүгжэм дуугаа зорюулба. Лариса Протасова Асамбек Садыкбеков хоёрой һайхан хатарнууд, Буряадай АССР-эй габьяата артистнууд Т. Карпов, Н. Манжеева, дуушад Н. Жатнуева, О. Шалуева, Г. Лютько, Г. Дашипилов гэгшэдэй хонгёо аялга дуунууд нютаг бүхэндэ хүнүүдэй сэдьхэл баясуулна. Хүдөөгэй хүгжэмдэ дуратайшуул композиторнууд Д. Аюшеев, болон Дашипилов, Андреев гэгшэдтэй хаа хаанагүй халуун уулзалгануудые эмхидхэнэ.

Хүүгэдэй театрай артистнуудые Хяагтын эдиршүүл илангаяа халуунаар угтана. Неделиин түрүүшын гурбан үдэрэй туршада хүүгэдэй театрайхид Хяагта хотын соёлой байшанда, Ехэ-Нугын болон Хяагтын совхозуудаар ябажа, уран шадабаряа харуулаа.

Хани халуун уулзалганууд үргэлжэлһөөр. Октябриин 11-дэ «Дружба» колхозой таряашад—оперо, баледэй театрайхидые, Ехэ-Нугын совхозой малшад—уран зохёолшодые, Сүхын арһанай заводой хүдэлмэришэд—уран зураашадые, Хилганата, Мөөрөөшэ, Үнгэрхы нютагай эдиршүүл—куколька театрайхидые угтаба.

манай корр.

Зураг дээрэ: 1. Хяагта хотын Соёлой байшанда эмхидхэгдэһэн номой выставкэ дээрэ. 2. Уран зохёолшо Цыден-Жаб Жимбиев уншагшадтаяа хөөрэлдэжэ байна.

А. СУРМАЧАЙ фото.

Хяагта.

КПСС-эй АХЫН РАЙКОМҺОО МЭДЭЭСЭНЭ

КОММУНИСТНУУДАЙ ПОЛИТҺУРАЛСАЛДА БЭЛЭДХЭЛ

Мүнөө һуралсалай шэнэ жэлдэ коммунистнар болон партийна бэшэ хүнүүдэй политическэ һуралсалда ехэ анхарал хандуулжа, урдын алдуунуудаа дабтахагүй гэжэ КПСС-эй райком бүхы партийна организацинуудта һануулаа. Мүнөө политһургуулинууд эмхидхэгдэнхэй, пропагандистнар томилогдоо. Пропагандистнараар хүдэлхөөр эгээл дүй дүршэлтэй, дээдэ, дунда эрдэмтэй нүхэд өлдөнхой. Олонхинь энэ ажалда 4—5 жэл соо хүдэлнэ.

Пропагандистнарай һуралсалда ехэ анхарал табигдана. Ойрын үдэрнүүдтэ семинар зарлагдахань. Семинар дээрэ элдэб олон асуудалнуудаар аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд элидхэлнүүдые уншаха байна.

Энэ жэлдэ 500 шахуу коммунистнар болон партийнабэшэ хүнүүд политһуралсалай һургуулинуудта ябаха юм.

В. И. ЛЕНИНЭЙ ТҮРЭҺӨӨР 100 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо аймагай ажалшад эгээл эрхим бэлэгүүдээ зорюулна. Ойн хүндэлэлдэ бүхы коллективүүд, эмхи зургаанууд өөһэдынгөө ажалай эршые шангадханхай. Һаяхан КПСС-эй райкомой бюро аймагай парторганизаци ойн хүндэлэлдэ юу бэелүүлхэб гэһэн зорилгонуудые хаража үзөөд, тэдэниие баталан абаа. 1969-70 онуудай турша соо бэелүүлэгдэхэ ажал яһала ехэ. Мүн КПСС-эй райкомой ээлжээтэ пленум һаяар зарлагдажа, тус асуудал зүбшэгдэхэ юм.

ЛЕНИНО ТОСХОН БОДОХО

Агууехэ багша В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойтой дашарамдуулан, аймагай тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо талаар хэгдэхэ ажалай хэр зэргэ ябуулагдажа байһан тухай асуудал партиин райкомой бюро хаража үзэбэ. Орлигой сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Б. С. Цыбденов тэндэ тоособо.

Тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо талаар горитой ажал ябуулагдаа, шэнэ гэр байранууд баригдаа. Үйлсэнүүд заһагдажа, һэльбэгдэжэ, нэрэтэй болгогдоо. Хойто-Гол гэжэ аршаан дээрэ малшадай амарха гэрнүүд баригдаа гээшэ.

Гадна Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түб болохо Ленино гэжэ нэрэтэй тосхониие бариха гэжэ хараалагдаба.

Хэды тиигэбэшье, сомоной Соведэй гүйсэдкомой ажалда дутуунууд бии. Орлик, Монголжон, Балагта тосхонууд шэг шарайгаа удаан хубилгана. Түсэбэй ёһоор заагдаһан газарта шэнэ барилганууд хэгдэнэгүй, хайша хэрэгээр барилга хэхэ ушарнуудшье бии.

Эдэ дутуу дундануудые дары усадхажа, тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо хүдэлмэриие һайнаар ударидаха гэжэ бюро сомоной Соведые уялгалаа.

ТУҺАТАЙ ҺУРГУУЛИ

КПСС-эй райкомой бюрогой тогтоолой ёһоор, үнгэрһэн жэлдэ аймагай партийна, ажахын эдэбхитэдэй һургуули байгуулагдаа юм. Һургуулиин хэшээлнүүд һарадаа нэгэ дахин үнгэргэгдэнэ. Шагнагшад—колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна организациин секретарьнар, аймагай эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд мүн. Элидхэлшэд—КПСС-эй райкомой, аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын управлениин мэргэжэлтэд. Хүдөө ажахые эрхилэлгэ, ажахынуудай экономическа хүгжэлтын гол асуудалнууд тухай элидхэлнүүд уншагдажа, шагнагшадай һайшаалда хүртэнэ.

ЭМХИДХЭЛ ҺАЙНТАЙГААР ҮНГЭРГЭХЭ

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр ойртобо. Энэ үдэртэ зорюулагдаһан бүхы ажалые эмхидхэл һайнтайгаар ябуулха, малшадай ажалай 8 һарын дүнгүүдые согсолжо, тиигээд колхоз бүхэндэ малшадай зүблөөнүүдые үнгэргэхэ гэжэ райкомой бюро хүдөө ажахын управлениин бүлэг мэргэжэлтэдые уялгалаа.

АМЖАЛТАНУУДАА УЛАМ БЭХИЖҮҮЛХЭ

Залуушуулай һайндэр — ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойе үнгэргэхэ тухай тогтоол партиин райкомой бюро баталан абаа. Аймаг дотор залуушуулай суглаануудые, конференци, уулзалгануудые үнгэргэжэ, тэндэ ВЛКСМ-эй 50 жэлэй туршада туйлаһан амжалтанууд тухай элидхэлнүүдые хэхэ байна.

Залуушуулай туйлалтануудые улам бэхижүүлэн, табан жэлэй гурбадахи жэлэй социалис уялгануудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ комсомолшууд болон залуушуулые зоригжуулгын туг доро хүндэтэ ойн һайндэрые үнгэргэхэ гэжэ бюро ВЛКСМ-эй райкомые уялгалаа.

В. ГАЛСАНОВ.

— Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ой болотор фабрикынгаа үйлэдбэриин хүсые хүсэдөөр хэрэглэдэг болохо уялга абанхайбди,—гэжэ Улаан-Үдын нооһо угаадаг фабрикын партийна организациин секретарь Раиса Ивановна Вершинина

ХОЛЫН ХАРААТАЙГААР...

«В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойдо бэлдэхэ тухай» партиин Центральна Комитедэй тогтоолоор ябуулжа байһан хүдэлмэри тушаа асуухадамнай харюусаһан юм.

Энэнь тон харюусалгатай уялга мүн. Жэлдээ 13 мянган тонно угаагдаһан сэбэр нооһо гаргажа, бүд, сэмбэ нэхэдэг фабрикануудта дамжуулан үгэхэ гээшэ тиимэ амархан хэрэг бэшэ бшуу. Хэлэһэн үгэдөө хүрэхын тула бүри эдэ үдэрнүүдһээ үйлэдбэридөө бии байһан арга боломжонуудые элирүүлжэ, хүсэдөөр хэрэглэхэ тушаа тусхай хэмжээ ябуулганууды харааха болоогдоо. Гадна тус уялгануудай дүүргэлтын түлөө тэмсэлдэ фабрикын бүхы коллектив бодхоохо, хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй.

Мүнөө фабрикын цех, участок, лабораторинууд тодорхой социалис уялгатайнууд, хоорондоо мүрысэжэ, түрүүшын амжалта туйлажа байна. Фабрика бүхы дээрээ нооһо тушаажа абаха жэлэйнгээ түсэб сентябриин эхеэр дүүргэһэн байна. Табан жэлэй гурбадахи жэлэй эхеэр байгша ондо 11 мянган тонно угаагдаһан сэбэр нооһо гүрэндэ үгэжэ шадабал, тон һайн һэн гэжэ эндэхид тоолоожо, бодомжолжо шиидээ һэн.

Харин мүнөө энэнь холо үлүүлэгдэхээр болоо. Доодо захынь 12 мянган тонно сэбэр нооһо угаажа гаргаха аргатай байнабди гэжэ мүнөө тус фабрикынхид мэдүүлнэ.

Иимэ арга хаанаһаа бии болоо гээшэб, али жэлэй эхиндэ тоолоходоо алдагдаһан байгаа гээшэ гү гэһэн асуудал гарана. Тиимэ алдуу гаргагдаагүй, харин хүдэлмэришэдэй хүсэл оролдолго, эдэбхи үүсхэлэй хүсэн хүсэд хараалагдаагүй байжа магад.

Хараад үзэгты: мүнөө үедэ 10 гаран бригада ерэхэ жэлэй түсэбөөр ажаллажа эхилэнхэй. Энээнэй ашаар үнгэрһэн жэлэй 8 һарынхитай сасуулбал, 1837 тонно ехэ нооһон угаагдаба. Ажалай бүтээсэ 28,1 процентээр дээшэлһэн байна.

Мүрысэгшэдэй түрүү зэргэдэ коммунистнар, комсомолшууд ябалсана. КПСС-эй гэшүүд И. Ф. Валеев, С. С. Гордеев болон бусад олон нүхэд фабрика соогоо эрхим ажалаараа сууда гаранхай. Аха нүхэдһөө комсомол-залуушуулшье гээгдэнэгүй. Светлана Зайцевагай хүтэлбэрилдэг КПСС-эй XXIII партсъездын, ВЛКСМ-эй 50 жэлэй нэрэмжэтэ комсомол-залуушуулай, Юлия Золтоевагай хүтэлбэрилдэг коммунист ажалай бригаданууд тухай имагтал һайн һайхан магтаал үгэнүүдые дуулахат.

Эдэ бригадынхид, мүн зуу гаран хүдэлмэришэд өөһэдынгөө табан жэлэй түсэб Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо дүүргэхээр шиидэнхэй. Мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, зүбөөр хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ фабрикын партбюро, цехүүдтэхи партийна организацинууд, профсоюзай болон комсомолой эмхинүүд ехэхэн анхаралаа хандуулдаг болонхой. Мүрысөөнэй дүн һара бүридэ цехүүдэй үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг заншалтай. Гадна цех, бригадануудай ажалай дүн үдэр бүхэндэ согсологдожо, тусхай самбарта бэшэгдэнэ, ханын газетэ, тусхай хуудаһануудта харуулагдана.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай асуудал тээсгэн партийна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ һэн. Мүн энэ асуудалаар фабрикын профсоюзна комитедтэ цехүүдэй начальнигуудтай, месткомуудай түрүүлэгшэнэртэй тусхай зүблөөн үнгэргэгдөө. Эдэ үдэрнүүдтэ фабрика дээрэ харуулан ойлгуулха зүйлнүүд, уряа лозунгнууд шэнэлэгдэжэ байна.

Ажал хүдэлмэридөө амжалта туйлахын тула арга шадабариһаа гадна, эрдэм бэлиг хэрэгтэй гэжэ ажалшад мартадаггүй. Үнгэрһэн жэлдэ эндэхи 400-аад шахуу хүдэлмэришэд, алба хаагшад, инженер, технигүүд түрүү дүй дүршэлэй һургуулинуудта, техминимум шудалха кружогуудта, экономическа семинарнуудта һуралсажа гараа. Политическэ гэгээрэлэй кружок, политһургуулинуудта һуралсагшад энэ тоодо оронгүй. Байгша оной октябриин 1-һээ үйлэдбэридэ НОТ нэбтэрүүлгые шудалха кружогууд хүдэлжэ эхилхэнь.

Тэрэшэлэн үйлэдбэриин технологи һайжаруулха, бии байһан түхеэрэлгэнүүдые шэнэдхэхэ, зариманиинь нарижуулан һайжаруулха талаар олон хэмжээнүүд хараалагдаад, бэелүүлэгдэжэ эхилээ. Мүнөө 3 һараар соносхогдоһон нооһо угаадаг, хатаадаг түхеэрэлгэнүүдые нарижуулха талаар конкурс-харалга ябажа байна.

— Табан жэлэй дүүрэтэр хараалһан түсэбнай ехэ, — гэжэ фабрикын главна инженер нүхэр Говенко хөөрэнэ. Бултыень дүүргэжэ шадабалнай, табан жэлэй туршада ажалаймнай бүтээсэ 65 процентээр дээшэлхэ, үйлэдбэрилэн гаргадаг товарна продукциин өөрынь үнэ сэн хамта дээрээ 5,2 миллион түхэригөөр хямдарха юм. Тиигэжэ фабрикамнай олзотой предприяти болохо аргатай.

Нооһо угаадаг фабрикынхидай табиһан зорилгоёо бэелүүлжэ шадаха байһанда этигэжэ боломоор. Энээн тушаа эдэ үдэрнүүдтэ В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэлэй түлэг дундаа дэлгэржэ байһан ушар элитээр гэршэлнэ.

Д. ЦЫБИКЖАПОВ.

В. И. ЛЕНИН ТУХАЙ ЛЕКЦИ-КОНЦЕРТ

Кабанскын аймагай һуурин, тосхонуудаар В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан һонирхолтой лекци-концертнүүдые Буряадай гүрэнэй филармониинхид табижа үнгэргэбэ.

«Ленин ба хүгжэмэй культура» гэһэн лекци Буряадай АССР-эй арадай артист Н. И. Маторин уншажа, скрипкэ дээрэ В. И. Ленинэй дурладаг хүгжэмые гүйсэдхэнэ. Лекциньшье һонирхолтой, ойлгосотой боложо үгэнэ.

Концертын программада В. И. Ленинэй дурладаг хүгжэмтэ зохёолнуудһаа гадна, Ленин тухай, Коммунис парти, Октябриин революци ба совет арадай баатаршалгада зорюулагдаһан совет композиторнуудай зохёолнуудһаа зарим бүлэгүүдынь оруулагдаһан байна.

Сэлэнгын ЦКК-гай, Тимлюгэй цементын заводой хүдэлмэришэд, инженер болон технигүүд, «Прибайкалец» колхозойхид, Бабушкин городой, аймагай центрэй ажалшад, хэдэн дунда һургуулиин багшанар болон һурагшад энэ лекци-концертые һонирхон хараба.

И. ГАВРИЛИН.

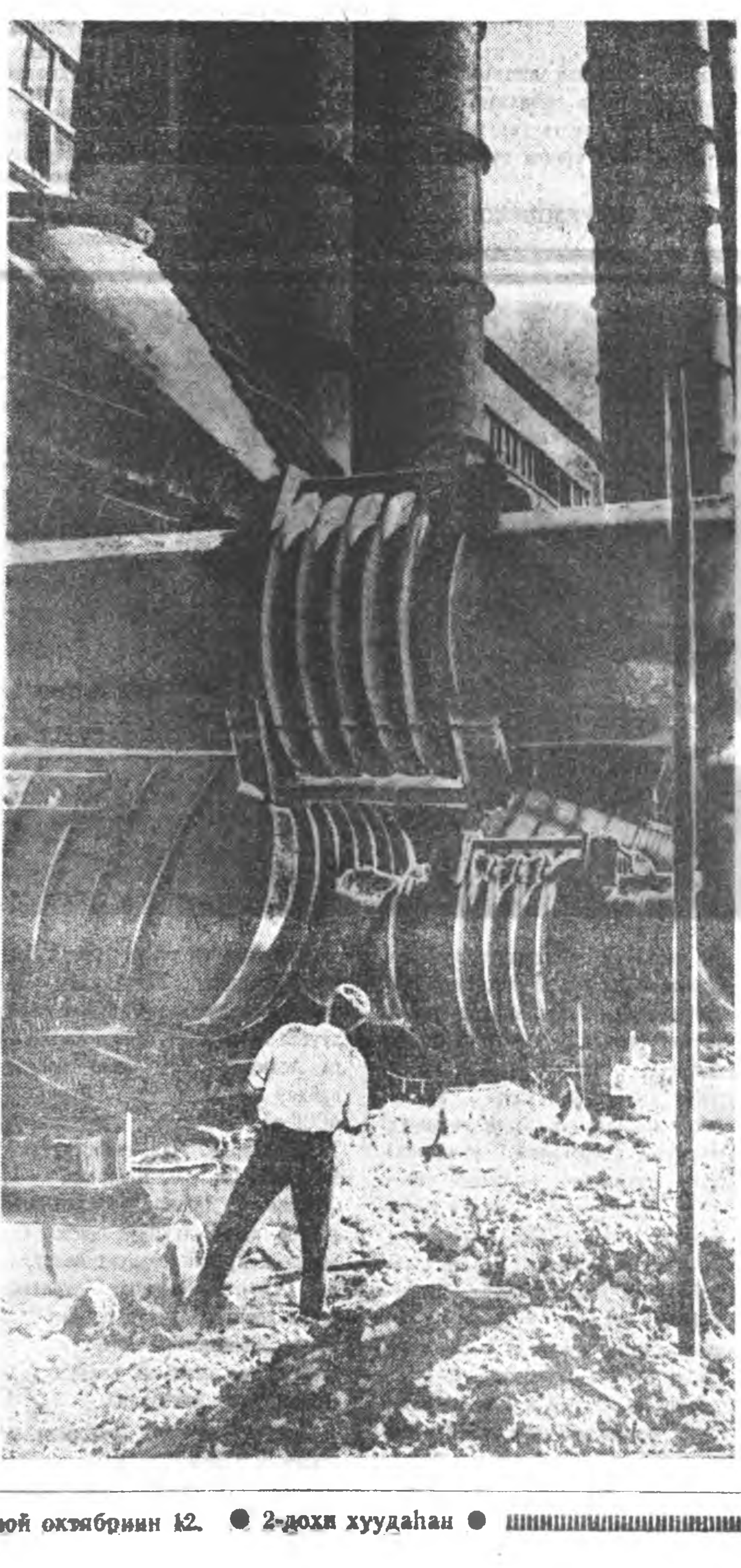

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Саратовска областиин Елшанска компрессорно станциин барилгын нэгэ участок.
ТАСС-ай фотохроника.

Хоёр-гурбан жэлэй саада тээ манай колхоз һү һаалгаар аймаг соогоо эгээл гээгдэнги ажахынуудай нэгэн байһан юм. Харин һүүлэй үедэ колхознай түрүү зэргэдэ гараа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Энэ хадаа үнеэдэй һү шамэ дээшэлүүлгэдэ анхарал табиһанай аша үрэ мүн.

Һүүлэй жэлнүүдтэ һаалиин фермэнүүдэй ажал хүдэлмэри зохидоор эмхидхэхэ, үнеэдые эрхэдөсөтойгоор харууһалха, тэндэ түрүү дүй дүршэл хэрэглэжэ, һайн үрэ дүн туйлаһан һаалишад али бүхы талаар урмашуулагдана. Һара бүри хэһэн хүдэлмэриингөө зэргээр мүнгэн түлбэри абадаг боложо, малшад урма зоригжонгёор ажаллана.

Агууехэ Октябриин 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ манай колхоз гүрэндэ һү худалдаха түсэбөө мүн лэ холо уридшалан дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур нилээдгүй ехэ һү тушааһан юм. Мүнөө жэлэймнай түсэбэй урдынхиһаа ехэшье һаань, гурбан һара хахадаар уридшалан дүүргэбэбди. Аймаг дотороо түрүүлээбди. 8899 центнер һүн худалдагдаад байна. Найма һарада үнеэн бүриһөө 1356 литр гэхэ гү, али ажахыдамнай бүхыдөө 10.383 центнер һүн һаагдаа.

Колхозой һаалишад һанаһан зориһондоо хүрэбэл гээшэ. Эды амжалта бэлэхэнээр туйлагдаагүй юм. Үнгэрһэн үбэлжэлтын саһа ехэтэй хүшэр үедэ үнеэдэй һү шамэ доошолуулхагүйн тула илангаяа шангаар тэмсээбди. Ууралтуулагдажа шанаржуулагдаһан тэжээл (концентрат, эһээгдэһэн һолоомо), үбһэ, силос гэхэ мэтээ тааруу зүбөөр хэрэглэн, рационой ёһоор үнеэдээ эдеэлүүлдэг байгаабди. Энээнэй ашаар һү һаалга үбэлэй һаранuудта намарайхиһаа улам дээшэлэгдэһэн байха юм. Зүгөөр үбһэ тэжээлнай ехэ бардам элбэгшье бэшэ байгаа. Силоснай апрелиин хахадаар, үбһэмнай майн арбаадаар дууһашоо һэн. Хүхэ ногоондо малай садатар концентрадай хүсөөр лэ һү һаалгаяа доошолуулаагүй гараа һэмди.

Зунай дүрбэ һарада үнеэн бүриһөө 1000 литрһээ бага бэшэ һү һааха гэһэн Улаан-Үдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой, Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозой, мал адуулагшад болон һаалишадай хандалга уряада харюусан, манай колхозой һаалиин хүдэлмэрилэгшэд үнеэдэй һү шэмые улам ехээр дээшэлүүлхэ гэжэ шиидээд, аймагайнгаа бүхы һаалишадта хандалга гаргаһан байгаа.

Зунай һаранuудта үнеэдээ үдэр һүнигүй бэлшээхэ, гурба дахин алгадгүй һаадаг байха, һаалишадай эрилтэ хүсэлые һайнаар хангаха, тэдэниие урмашуулха, ажалыень зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэ һуларшагүй анхарал хандуулагдадаг, хаа-яахан үзэгдэһэн дутуу дундануудые дары сагтань усадхаха хэмжээнүүд абтадаг байһан тула, хараалагдаһан зорилгонуудаа бэелүүлжэ байна гээшэбди. Илангаяа Ехэ-Хүдэриин МТФ (даагшань И. И. Хлебников) һайн амжалта туйлаа. Тус фермынхид нёдондоной 8 һара соо үнеэн бүриһөө 1371 литр һү һааһан һаа, харин байгша оной энэ хугасаада 1405 литр һаажа, колхозой правлениин болон парткомой дамжуулгын Улаан тугые алдангүй барижа ябана. Тус фермэдэ һаалишадай 4 бригада эмхидхэгдэжэ, 400 гаран үнеэдынь дүрбэн бүлэг болгогдожо хубаарилагданхай. Бүлэг бүхэндэ хоёр адуулагшан томилогдонхой юм. Эдэ бригадануудые дүршэл шадабаритай һаалишад толгойлно. Бригаданууд хоорондоо мүрысэдэг байха юм. Зоя Бузинагай толгойлдог бригада жэлэй эхинһээ хойшо үнеэн бүриһөө 1570 литр һү һаажа, түрүү һууринда тараба. Зоя Бузина өөрөө найма һара дотор үнеэн бүриһөө 1904 литр һү һаажа, аймагайнгаа түрүү һаалишадай тоодо оронхой. Тэрэ нёдондонойхитой сасуулхада, үнеэн бүриингөө һаамые 514 литрээр дээшэлүүлээ. Гадна Маргарита Сеченовагай хүтэлбэрилдэг бригадын һаалишад Анна Бузина, Римма Николаева гэгшэд һү һаалая ехээр нэмээһэн байна.

Энхэ-Талын фермэ (даагшань Б. С. Банзаракцаев) нёдондонойхиһоо нилээдгүй ехэ һү үйлэдбэрилбэ. Тус фермын һаалишан Салима Хакимова жэлэй эхинһээ хойшо үнеэн бүриһөө 2110 литр һү һаажа, аймаг доторoo нэгэдэхи һуури эзэлээд ябана. Түрүү һаалишан зунай 4 һарада үнеэн бүриһөө 1000 литр һү һааха уялгала сентябриин 10-һаа урид дүүргэбэ. Тэрэнэй жэшээгээр фермын һаалишад Бобинор Афлитонова, Цырма Гумпылова болон бусад һайн дүн туйлана.

Эгээл эрхим дүн туйлаһан һаалишадые эндэ тэмдэглэбэбди. Түсэб, уялгануудаа ходо дүүргэжэ байһан һаалишад олон юм. Гэхэтэй хамта зарим үнеэдэй шэргээд байһан гү, али һү багатай дээрэһээ бусадһаа тээгдэжэ ябаһан һаалишад үсөөн бэшэ бии. Анханай бага һүтэй үнеэд нилээдгүй һаад татана. Ушар иимэһээ һү ехээр үгэдэггүй үнеэдые илгажа, мяханай бүлэгүүдтэ оруулха, һайн үүлтэртэй шэнэ үнеэдые һаалиингаа һүрэгтэ олошоруулха холын хараатай хүдэлмэри ябуулжа эхилэнхэйбди. Хойто жэлһээ бүхы үнеэдээ оньһон аргаар һаадаг болохынгоо урда тээ адли хэмжээтэй һү үгэдэг үнеэ[...] эмхидхэхэ тушаа [...] дэлмэри мүнөөнһөө [...] Энэ зорилгоор үнеэ[...] мые, һүнэйнь тоһоли[...] шалгалтаар тодорхой[...] нэй тоһолигые тодор[...] ратори колхозойнгоо [...] хан түхеэржэ, үнеэн [...] мые наринаар шалга[...] Тобшоор хэлэхэдэ, эд[...] жээ ябуулгануудн[...] лон мяхалиг үүлтэр[...] үсхэбэрилхэ тусхай [...] ажахыгаа эрхилхэ, [...] лай ехэнхи хүдэлмэри[...] руулха тушаа түрүү[...] болоожо үгэхэ юм.

Ойрын сагта һай[...] үнеэдһээ һаалиингаа [...] дые бүридхэжэ, һү [...] һааха зорилгонуудаа [...] энэ һалбариһаа олзо [...] дат болохо хүсэлтэй[...] мүнөө дээрээ үнеэн [...] наһанай зэргээр ашаг [...] сэд абтажа шадагда[...] Тиимэһээл һаалиша[...] даалгагдаһан үнеэдһээ [...] һү ехээр һаахын тула [...] га боломжо, хүсэ шада[...] хэ тушаа һуларшагүй [...] бигдана. Найма һары[...] нёдондонойхиһоо ехэ [...] башье, үнеэн бүриһөө [...] шэмыень хүсэд абаха [...] гүй. Ушар юуб гэхэдэ, [...] най зунай һүүл һарада [...] Иигээд мүнөө намар 2[...] үнеэдээ тугаллуулжа, [...] энэ оной дүүрэтэр эр[...] лүүлхэ, нёдондонойхи[...] гүй ехэ һү һаахаар [...] Тиигэжэ үнгэрһэн жэл[...] бүриһөө 1804 литр һ[...] байгша ондо 1900 гар[...] хүргэхэ арга боломжо[...] бди. Намар, үбэлэй [...] үнеэдээ һайса харууһа[...] мыень дээшэлүүлһэнэй [...] лэй дүүрэтэр хоёр мян[...] центнер һү түсэбһөө га[...] жа, гүрэндэ бүхыдөө 11[...] центнер һү худалдаха [...] дээбди. Энээнэй тулада [...] горох-обёосой поляну[...] үнеэдээ һайса бэлшээ[...] турнепс болон бусад [...] нэмэжэ үгэдэг болобо[...] лагдаһан түсэбһөө үлүү [...] силос бэлдэжэ абанхай[...]

Һаалишад болон мал [...] шаднай туйлаһанаараа [...] амарангүй, урдаа таби[...] рилгоёо дүүргэхын тула [...] сэ шадалаа элсүүлнэ.

С. АРТОМ[...]
Буряадай АССР-эй [...]

Хяагта, «Дружба» [...]

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе ажалай ехэ амжалтаар угтаха гэһэн социалис мүрысөөн Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводто үргэн дэлисэтэйгээр ябажа байна. Л. П. Кондаковагай, Н. А. Михалевагай, Н. Н. Захаровагай хүтэлбэрилдэг мастерска участогууд түрүүлнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ (баруун гарһаа): заводой эрхим станочнигууд Б. А. Варламов, Ф. С. Хороших.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

ЭКОНОМИКЫН АСУУДАЛ

ҮЙЛЭДБЭРИИН ФОНДНУУДЫЕ ЗҮБӨӨР ХЭРЭГЛЭХ[...]

Хүдөө ажахыда үйлэдбэриин гол фонднуудые, мүн өөсэ зөөринүүдые зүбөөр хэрэглэхэ гээшэ продукци абалгада ехэхэн удха шанартай. Энээнэй ашаар ажалай бүхы гаргаша харюулагдажа, абтаһан продукциин өөрынь үнэ сэн хямдарна. Энээнһээ гадна, капитальна барилгада һомологдоһон мүнгэ зөөриие зүбөөр гаргашалха шухала асуудал табигдана.

Энэ талаар манай Зэдын аймагай колхоз, совхозуудай ажалые шэнжэлжэ үзэхэдэ, һүүлшын жэлнүүдтэ нилээд хүдэлмэри ябуулагдаа. 1967 оной дүнгөөр хүдөө ажахын үйлэдбэриин гол фонднуудай мүнгэ зөөри хэрэглэлгэ хамта 22 миллион 380 мянган түхэриг болоһон гэхэ гү, али һүүлэй хоёр жэлэй туршада 17 процентээр, ондоогоор гаргахада 3,3 миллион түхэригөөр дээшэлһэн байна. Үйлэдбэриин гол фонднуудай болон капитальна мүнгэ зөөри һомололгын ямар ашатайгаар хэрэглэгдэжэ байһые тодорхойлходоо, нэн түрүүн ажахы бүхэндэ гурбан жэл соо (1965—1967 онуудта) үйлэдбэрилэгдэһэн продукциин хэмжээе мүнгэн дээрэ гаргаһан байнабди.

Нёдондо аймагай колхоз, совхозууд бүхы дээрэ 16,5 миллион түхэригэй продукци үйлэдбэрилһэн байгаа. Ажал хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэгдэдэг боложо, үйлэдбэриин гол фонднууд ашагтайгаар хэрэглэгдэнэ. Тиигээшье һаа, ажахы бүхэндэ ондо ондоо байдал харагдана бшуу. Юуб гэхэдэ, бусад ажахынууд фонднуудаа үшөөл һайса хэрэглэжэ шадаагүй. Энээн дээрэһээ ажалайнь бүтээсэ бага, продукциин өөрынь үнэ сэн горитой хямдараагүй. Тиигээд ажахынь һалбаринууд олзо доход багатайгаар эрхилэгдэһэн байгаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ гансал «Октябрьский» совхоздо үйлэдбэриинь фонднууд һайнаар хэрэглэгдэжэ, хүдөө ажахын продуктнууд ехээр абтаһан байгаа.

Хоёр жэлэй дүнгүүдһээ харахада, хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилхэ хэмжээн гол түлэб ажалай бүтээсэ дээшэлүүлэгдэһэнһээ ехэ болоһон байна. Аймагай совхозууд энэ үе соо хамта 14 процентээр ехэ продукци гүрэндэ худалдаа. Харин тиихэдэ «Октябрьский» совхоздо энэнь 30,5 процентдэ хүрөө. Тиигэжэ тус ажахы мяха, һү, нооһо болон бусад продукци гүрэндөө элбэгээр худалдажа, олзо доход горитой оруулһан. Хэрбээ 1965 ондо энэ совхоздо 123,7 мянган түхэригэй сэбэр олзо абтаһан һаа, 1967 ондо 271, 4 мянган түхэриг болоо гэхэ гү, али хоёрһоо үлүү дахин нэмээ. Энэнь үйлэдбэриинь гол фонднуудай ашаг олзотойгоор хэрэглэгдэһэниие гэршэлнэ.

Зүгөөр Борьёотой совхозой байдалые харахада ондоо. Хоёр жэлэй туршада гол фонднуудайнь хэрэглэмжэ ойролоол 5 процентээр нэмээ. Үйлэдбэрилэгдэһэн продукциинь хэмжээ 1965 онойхитой сасуулбал, 94,5 процент болоно. Ажалай бүтээсэ нилээд бага болонхой. Энэ байдалые үшөө юугээр гэршэлэлтэйб гэбэл, хэрбээ 1965 ондо гол фонднуудай мянган түхэриг бүхэндэ 1004 түхэригэй продукци абтаһан һаа, нёдондо тэрэнь 905 түхэригтөө ороо. Иимэ байдалые һайн гэхын аргагүй. Гол фонднууд мууса хэрэглэгдэжэ, тус совхоз хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй. Тусхайлхада, үнгэрэгшэ жэлдэ бүхы продуктнуудай өөрынь үнэ хараалагдаһанһаа 335,8 мянган түхэригөөр үнэтэй байжа, түсэбынь 298,8 мянган түхэригөөр дүүргэгдэжэ шадагдаагүй.

Аймаг дотор Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз фонднуудаа бүришье һаа мууса хэрэглэнэ. Хоёр жэлэй туршада гол фонднуудайнь зөөри 210 мянган түхэригөөр нэмэгдээшье һаань, продукциин хэмжээн 2,5 процентээр доошолоо. Ажалайнь бүтээсые хүдэлмэришэн дээрэнь гаргахада, хүн бүхэндэ 8 процентээр бага болоһон. Фонднуудай мянган түхэриг бүхэндэ үйлэдбэрилхэ продукциин хэмжээн 1965 онойхиһоо 10,1 процентээр хороо. Зүгөөр аймаг дотор гол фонднуудай мянган түхэриг бүридэ 717 түхэригэй продукци абтажа байхада, харин Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо ойролоол 553 мянган түхэриг болоһон байна [...]

Үйлэдбэриин фондну[...] бөөр хэрэглэхын тулада [...] жэлдэ ехэ хүдэлмэри яб[...] ха. Тиигэхэдээ ажахыну[...] түрүүн үйлэдбэриин фон[...] ашагтай талыень хаража, [...] хэрэглэхэ, мүн үйлэдбэри[...] маархадаггүй фонднуудай [...] байһаниие хаража үзэхэ [...] Хэрбээ зарим хуушарһан [...] зэмсэгүүдэй өөрынгөө [...] амортизацяар бусааһан [...] һаань, ажахын гол фонд[...] гаргажа, данса дээрэнь [...] гохо шухала. Тиигэзгүйнэ [...] лэмжэһээ гараһан, ашагла[...] гүй техникэ гол фонднууд[...] логдожо, продукциин өөр[...] сэнгые дээшэлүүлнэ.

Саашадаа шэнэ техни[...] гууд болон бусад хэрэгс[...] худалдан абахадаа, колхо[...] зууд тэрэнэйнгээ ашагтай[...] хаража, хэды үе соо [...] сэнгые амортизацяар хар[...] ень хаража үзэхэ боло[...] хынуудай инженерно-те[...] хүдэлмэрилэгшэд, эконом[...] үйлэдбэриин гол фонднууд[...] раар хэрэглэжэ байһани[...] доо шалгажа, зүбөөр [...] талыень тодорхойлжо бай[...] той.

Г. ИЛЬ[...]
Зэдын үйлэдбэ[...] управлениин түсэб[...] болон экономикын таһ[...] началь[...]

шын Арадай сэрэгэй 25 жэлэй ойдо

ХАЛУУН ХАНИ БАРИСААТАЙГААР

шын Арадай Республикын Хүсэнүүд Совет Зэбсэгтэ [...]тэй халуун хани бари[...]жа, немец-фашис арми[...]үү тэмсэл соогуур урган [...], хүгжэhэн юм.

[...]йн хоёрдохи дайнай жэл[...] Польшын соединенинүүд частьнууд алдарта, дай[...]замаар ябажа гараа. Гит[...] Германиие бута сохил[...] тула тэдэнэр бага бэшэ [...] хэhэн. Люблин-Брестын, [...]Одерой, Зүүн-Помераниин, [...], Прагын шухала удха[...] ехэ ехэ байлдаануудта [...]нгээр хабаадаhаниинь [...] хэтэ мүнхэдөө оронхой.

[...]йн хоёрдохи дайнай hүүл[...] Польшын Арадай сэрэгүүд [...]зорилгонуудые шиидхэж[...]ар дайшалхы ехэ хүсэн [...]hэн. Фашис Германиие [...] бута сохилгоор дүүрэhэн [...]дэхи байлдаануудта Поль[...] Арадай сэрэгэй арбан диви[...]нкова корпус болон бусад [...]нууд хабаадаа. Энэнь тиихэ[...] фронт дээрэ тулалдаhан [...]ин гү, али Англиин зэб[...]хүсэнүүдhээ ехэ байгаа.

[...]ндэхи байлдаануудта хабаадалсаhан Польшын соединенинүүд, частьнууд 200 мянга шахуу хүнтэй, өөрын мэдэлэй 3 мянган ехэ буу, миномёдтой, 500 танк ба самоходно-артиллерийскэ буунуудтай, 330 самолёдтой байhан. Тэдэнь хоёр армида, танкова болон авиационно соединенинүүдтэ нэгэдхэгдэнхэй байгаа.

Берлиндэхи түүхэтэ тулалдаанда Польшын сэрэгэй 1-дэхи арми Белоруссиин нэгэдүгээр фронтын, мүн 2-дохи арминь Украинын нэгэдэхи фронтын зэргэдэ ябажа дайлалдаа бэлэй. Тэдэ хоюулаа Берлиндэ добтолhон ударна бүлэгүүдэй хажуу талаар, дурсагдагша фронтнуудай түрүүшын оперативна эшелонуудай гол стратегическэ шэглэлнүүдтэ дайлалдаа.

1945 оной апрелиин 16-да добтолгодо ороhон Польско нэгэдэхи арми Одер мүрэниие гаталаад, баруун шэглэлдэ хүсэтэ сохилто хэжэ, бэхилэгдэмэл хэдэн газарнуудые ябуудын дундаа дабан гаража, майн 4-дэ Эльбэдэ хүрөө hэн. Бушуу түргэн. энэ добтолгын үедэ 61-дэхи совет армитай хамта хойто зүгhөө немец-фашис бүлэгэй эсэргүүсэлтые гэдэргэ сохилгодо хабаадалсаhан, Потсдамай оршондо Берлиниие хүреэлхэ доттодын фронтые бүhэлхэ гол хүсэнүүдэй ябуулгые хангалсаhан юм.

Польско хоёрдугаар арми дайсанай бэхилэгдэмэл зурагар фронтые сүмэ сохёод, өөрынгөө бүлэгые (1-дэхи танкова корпус) сагдары тулалдаанда оруулаа, Дрезден тээшэ добтолгоёо шангадхаа. Армиин ябуулгань Украинын нэгэдэхи фронтын зүүн талые хангалгада сүм зорюулагдаhан байжа, тэрэнээ амжалтатайгаар дүүргээ бэлэй. Украинын нэгэдэхи фронтын гол бүлэгэй тылдэ орохоор hэдээшэ дайсанай оперативна нөөсэ хүсэнэй hөөргэдэлгые мүн лэ сухарюулан сохихо хэрэг Берлиндэхи добтолгото байлдаануудай үедэ Польшын сэрэгэй 2-дохи армида тудаа hэн. 52-дохи армиин сэрэгүүдтэй, 5-дахи гвардейскэ армиин хүсэнүүдэй заримантай нягта холбоотойгоор энэ зорилго амжалтатай шиидхэгдээ бэлэй.

Польшын сэрэгэй частьнууд Берлиниие добтолхо хэрэгтэ сахэ хабаадалсаа. Энэнь совет сэрэгүүдтэй хамта хэhэн дайшалхы ябуулгануудай дээжэ, дайнай үедэ Польшын сэрэгэй гаргаhан габьяае мэдэрэлгэ байгаа. Берлин хотые добтолгодо манай частьнуудтай хамта хабаадалсаhан Польшын армиин Тадеуш Костюшкын нэрэмжэтэ 1-дэхи ябаган сэрэгэй дивизиин, 2-дохи гаубична, 1-дэхи миномётно бригадануудай, мүн 6-дахи моторизованно понтонно батальоной ябуулганууд үндэр сэгнэлтэдэ хүртэhэн юм.

Балтиин далайн эрье шадарай гол газарнуудые эзэлхэ дайшалхы ябуулгануудта Польшын сэрэгэй частьнуудай хабаадаhыень, Чехословакиин аха дүү арадуудые, тэдэнэй ниислэл—Прагые гитлеровскэ дарлалтаhаа сүлөөлэлгөөр дүүрэhэн Совет Армиин пражска тулалдаанда Польшын сэрэгэй хоёрдугаар армиин хабаадалгые совет хүнүүд үндэрөөр сэгнэдэг.

Фашис шленhээ зугадаhан совет солдадууд болон офицернүүдэй бүлэгүүдтэй хамта поляк партизануудай хэhэн ябуулгань дайсанай харгы замуудые hандаргаха хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргээ hэн. 1942 оной майн 15-haa 1943 оной эсэс хүрэтэр поляк партизанууд гитлеровскэ сэрэгэй 127 транспорт үгы хэhэн, түмэр замай 36 хүүргэ hандаргаhан, фронт ошохо түмэр зам дээрэхи холбооe гурбан мянга үлүүтэй часай турша соо таhалдуулhан юм. Мүн тэрэл үе соо немец-фашис сэрэгүүд поляк партизануудтай дайлалдахадаа, хоёр мянга гаран солдадууд болон офицернүүдээ алдаа.

Советскэ правительство Арадай засагта Польшын сэрэгүүдэй, поляк партизануудай дайшалхы ябуулгые үндэрөөр сэгнэжэ, 5 мянга гаран хүниие совет орденуудаар шагнаа hэн. Командованиин даалгабаринуудые жэшээтэ hайнаар дүүргэhэнэй түлөө Польшын Арадай сэрэгэй частьнууд болон соединенинүүд манай Ахамад Дээдэ командалагшын приказууд соо арбан гурба дахин тэмдэглэгдэhэн, тэдэнэй хүндэлэлдэ салют үгтэhэн байха. Польшын сэрэгэй 23 соединени болон частиин тугууд дээрэ совет орденууд яларна. Совет Армиин олохон алба хаагшад Польшын Арадай Республикын орденууд болон медальнуудаар тэмдэглэгдэнхэй.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай жэлнүүдтэ Совет Армиин, Польшын Арадай сэрэгэй дайшалхы хани барисаан—шэнэ түүхын гайхамшагта хуудаhануудай нэгэн, пролетарска интернационализмын бэелhэн үльгэр жэшээ мүн. Гитлеровскэ Германиие илаха ябадал түргэдхэлгэдэ ехэ үүргэ дүүргэhэн энэ хани барисаан дайнhаа хойшо улам бэхижээ, үргэдөө.

Европодо эб найрамдал, аюулгүй байдал хангаха зорилготой Европын гүрэнүүдэй 1955 оной майн зүблөөн дээрэ Варшавска договорто сэгнэлтэ үгэхэ зуураа, Польшын Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Юзеф Циранкевич иигэжэ зүб тэмдэглээ hэн: «Энэ Договор манай харилсаануудта шэнэ удха оруулжа, обороноо хангаха арга боломжонуудаймнай ашаг үрые дабхарлан арьбадхана...»*. Иигэжэ хэлээшэнь бүрин бэелээ.

Польшын сэрэгүүд 25 жэл соо арад зондоо үнэн сэхээр алба хэжэ байна. Польшын, социалис хани нэгэдэлтэ бүхы оронуудай ашаг туhын, туйлалтануудай найдамтай хамгаалагша байhанаа энэ үе соо нэгэтэ бэшэ харуулаа.

Мүнөөшье өөрынгөө интернациональна уялга дүүргэн, Польшын Арадай сэрэгэйхид Совет Армиин сэрэгүүдтэй, бусад социалис оронуудай сэрэгүүдтэй гар гарhaa барилсан ябажа Чехословакида саг зуураар ошоод, харюусалгата үүргэеэ эрэлхэг зоригтойгоор дүүргэжэ байна. Эдэнэр патриотическа, интернациональна уялгаяа hайнаар ойлгоно. ЧССР-тэхи оршон байдалай гуримшан заhархадань, тэдэ сэрэгүүд Эхэ орондоо бусаха юм.

Арадай дура талархалаар, халуун зүрхэнэй анхарал оролдолгоор хүреэлэгдэhэн Польшын сэрэг ямаршье империалис түримхэйшүүлэй харгые хааха түгэс бэлэдхэлтэйгээр 26 жэлэйнгээ ойдо ерэбэ. Мүнөө үеын хүсэтэ зэбсэгтэй, гайхамшаг кадрнуудтай Польшын сэрэг өөрынгөө союзнигуудтай нягта барисаатайгаар Эхэ оронойнгоо, социалис хани нэгэдэлтэ бүхы оронуудай сүлөөтэ байдал хамгаалха хаба шадалтай, дайшалхы хүсэн болоо.

Яков ГОРЕЛИК,
сэрэгэй эрдэмэй кандидат,
запасай полковник.
(АПН).

*) Европодо эб найрамдал, аюулгүй байдал хангаха зорилготой Европын гүрэнүүдэй зүблөөнэй документнүүд. Варшава. 1955 оной майн 11—14, нюур, 25 («Новое время» хабсаргалта).

Репортаж

НАМАРАЙ СЭЛМЭГ ҮГЛӨӨГҮҮР...

[...] намарай үглөө. Евдокия [...]ееевнада бүхы юумэн hа[...] баярай шэнжээр үзэгдэ[...] Соёлой ордон шэнги гоё тү[...] хоёр дабхар сагаан бай[...] урда залуухан уляангир[...] набшаhад үглөөнэй [...] алтаран наадана. Байшан [...] ехэ үүдэн тээшэ ошоhон [...] харгын хоёр талаархи [...]нүүд соо улаан галстугууд[...]үүд, басагад шогтой зугаа[...] хүхилдэнэ...

[...] харахадаа Евдокия Эр[...]евна халта энеэбхилээд үн[...] Бага наhанайнгаа зүгнэлтэ [...] хүсэлэй дуудалгаар эрдэмэй [...] ажабайдалай замаар хүлөө [...], ошоhон урдынь hураг[...] эдээхэн үхибүүд hануулаа [...], үнинэй багшын нюдэндэ [...] шэнэ галхан гэрэлтэхэдэл

[...]нэй танил болоhон үүдэн. [...] фойе. Дүрбэн түхэреэн ба[...]нуудай хоорондуур хоймор [...] улаан бархат хушалтатай [...] дээрэ В. И. Ленинэй томо [...]харагдана. Ажалай болон [...] инвалидуудай, олон бага[...] эхэнэрнүүдэй үхибүүд [...] сагаан энэ байшанда hурана [...]. Мүн тэдэнэй байрладаг [...] дабхар шэнэ байшан hур[...]hаа холо бэшэ.

[...]ангүй хонхо жэнгирбэ. [...] классуудтаа таранад. [...]рина Эрдынеевнашье өөрын [...]асста ерэжэ, hурагшадаа [...]hанай удаа хэшээлээ [...].

— Гэртээ юу хэхэ даабари үг[...]ээ?—гэжэ багшын асуухада [...] дежурна хэбэртэй нэгэ ба[...] гараа үргэжэ бодоод:

— Жамсо Тумуновай «Байгал[...]даа!» гэhэн шүлэг сээ[...], «Эхын юрөөлөөр» гэhэн шүлэг-поэмын гол герой тухай характеристикэ бэшэхэ,—гэжэ хэлэнэ.

— Зай, хэн шүлэгөө сээжэлдээб? — гэжэ Екатерина Эрдынеевна класстаа хандана.

hурагшад гараа үргэнэд. Багшын дуудалгаар сагаан фартугтай, тайрамал үhэтэй, харахан нюдэтэй басаган hууриhаа бодожо:

Баян Байгал далай —

Буряад оронойм зулай! —гээд саашань үргэлжэлүүлэн, тордиhогүйгөөр уншажа дүүргэбэ. Тэрэнэй hүүлээр нүгөөдэ hурагша:

Буугай абяан дундуур
Буудал мүндэр соогуур
Харатаниие добтолон ороходоо,
Харюугаа абан дарахадаа,
Байгал шамаяа дурданалби
Баян долгииеш магтаналби, —

гэжэ уншахадаа уран зохёол соогоо поэдэй хэлэhэн үнэн сэдьхэлэй үгэнүүдые сэдьхэлээрээ мэдэрэн, хоолойгоо долгисуулна. Тиигэжэ булта шахуу hурагшад удаа дараа бодожо, уран шүлэгэй мүрнүүдые сээжээр урдахуулна. Люба Доржиева, Катя Рабданова гэгшэд «таба» гэhэн сэгнэлтэнүүдые, Катя Базарова, Бадиева болон бусад hурагшад «дүрбые» абабад. Энэ хэшээл дээрэ Екатерина Эрдынеевна 3 hурагшадта эрхим, 8 хүндэ hайн сэгнэлтэ табиба.

— Бэшэнүүдтнай баhал иимэ hайнаар шүлэгөө сээжэлдээ ёhотой, дахилтын хэшээлдэ асуухаб. Мүнөөдэрэймнай темэ нилээдгүй ехэ, харин сагнай бага үлэжэ байна. Тиимэhээ Сүхэ-Баатар тухай поэмэдэ орохо болообди, — гээд Евдокия Эрдынеевна самбар дээрэ авторай нэрэ обогые, поэмын нэрые бэшээдхинэ.

Саашань багша урда хэшээлнүүдтэ hурагшадай үзэжэ гараhан зохёолнууд тушаа тобшоор тогтоhоной hүүлээр уран зохёолшын энэ поэмэ соогоо монгол арадай вождь Сүхэ-Баатарай образые гүнзэгы тодоор харуулhан тухай оролтын үгэ хэлэнэ. Хяагтын хизаар оронoo шэнжэлгын музейн үмэнэhөө хэблэгдэhэн «Эдэнэр Сүхэ-Баатартай уулзаа hэн» гэhэн нимгэншэг ном гартаа абажа hурагшадта харуулна. Удаань багша урид тэмдэглэhэн хуудаhануудаа дээрэhээ хэрэгтэй хэhэгүүдые hурагшадаар уншуулан, ажаглалтануудые хэнэ, тайлбарилан ойлгуулжа үгэнэ. Тиигэhэнэй hүүлээр түрүүшын хэдэн бүлэгүүдые шангаар уншажа ороно. hаадгүй зүбөөр, удха хэлбэридэнь, уянгадань тааруугаар уншахынь, бадаг бүхэнэй удхые ухаандаа hайса хадуужа абахынь түлөө үе-үе болоод лэ hурагшадай уншаhые багша өөрөө заhажа харуулна, удха шанарынь тобшоор тайлбарилна.

Мүнөө үзэжэ ойлгоhон юумэеэ hурагшадай мартахагүйн тулада багшын төбшолол hануулга хэжэ, эгээл гэрэй даабари үгэжэ байхадань хэшээлэй дүүрэhэниие дохёоhон хонхын жэнгирхэ зэдэлшэбэ... Багшын мүнөөдэрэй энэ оролдолгын аша үрэ удаадахи хэшээлнүүдтэ эли харагдахал даа. Харин үнгэрhэн хэшээлнүүд ямар шанартайгаар, хэр зэргын нүлөөтэйгөөр үнгэрөө хаб, энэ мүнөө суглуулhан тетрадьнууд соохи бэшэмэл мүрнүүд гэршэлжэ үгэхэл.

Екатерина Эрдынеевна багшанарай таhалга соо үйөөхи тетрадьнуудаа шалгажа эхилнэ.

Мүнөө энэ наймадахи класста hуража байhан 31 хүбүүд, басагадые Екатерина Эрдынеевна хэнhээшье үлүүгээр мэдэнэ. Арганшье үгыл даа. Нэгэдэхи классhaa эхилээд, мүнөө хүрэтэр тэдэнэй хоёрдохи эжынь болонхой бшуу.. Гансашье багша бэшэ, хүмүүжүүлэгшэ ха юм.

Он жэлнүүд ошожол байна. Екатерина Эрдынеевна хэдыдэхи жэлээ hургуули тээшэ харгылааб? Олон даа, бүри олон. 1935 онhoo.

Аяар дүшэ юhэн ондо «РСФСР-эй арадай гэгээрэлэй отличник» гэhэн солодо хүртөө hэн. Табяад онуудай hүүл багта «Буряадай АССР-эй габьяата багша» гэhэн нэрэ зэргэтэй болоо.

...Газаа намар. Алтан намар, hургуулиин дэргэдэхи уляангирнууд шарлашанхай, hэрюухэн hэбшээндэ hаршаганана. hаруулхан сонхоор сэлмэг огторгой сэнхиинэ. Бусад багшанар урогуудтаа ошонхой. Расписаниин ёhoop гараhан часай забhарта Екатерина Эрдынеевна hурагшадайнгаа тетрадьнуудые шалгажа hууна. Намарай сэлмэг үглөөгүүр мэтэ досоонь hаруулхан: долоон жэлэй саада тээ гансашье үзэг холбожо, бэшэжэ шададаггүй байhан үхибүүд мүнөө гансашье номhoo буулгажа бэшэнэ бэшэ, харин өөhэдынгөө ухаан бодолоор найруулан бэшэдэг болоод байна ха юм. Энэл даа багшын найдал, баяр, хүсэлэйнь бэелэл. Энэл даа багшын ажалай аша үрэ!

Д. ДУГАРОВ.

Хяагта.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: РСФСР-эй габьяата багша Хандама [...]ровна Дамдинова олохон жэлдэ Улаан-Үдын № 1 интер[...] hургуулида хүдэлнэ. Тэрэнэй зориг эрмэлзэл эгэршэгүй, [...]үетэниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ хүсэ шадалаа гамнан[...] [...]аар. Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ЯРУУНЫН АЙМАГТА

ЗҮБШЭН ХЭЛСЭЛГЭ

Аймагай соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй семинар-суглаан Нарhатада болобо. Тэндэ библиотекын хүдэлмэрилэгшэд, хүдөөгэй клубуудые болон автоклубуудые, Соёлой байшангуудые даагшанар, методистнар суглараа. Байгша оной үнгэрhэн 9 hарын туршада соёлой эмхи зургаануудай хэhэн хүдэлмэриин дүн тэндэ гаргагдаа. Тэрэшэлэн семинарта хабаадагшад В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо, мүн ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойдо бэлэдхэлгэтэй, эдэ hайндэрнүүдые үнгэргэлгэтэй дашарамдуулан өөhэдынгөө зорилго тухай асуудал зүбшэн хэлсэhэн байна.

Гадна соёлой хүдэлмэрилэгшэд ниитэ-политическэ темээр лекцинүүдые шагнаа. Лекцинүүдые КПСС-эй, ВЛКСМ-эй райкомуудай, соёлой таhагай хүдэлмэрилэгшэд, республиканска научно-методическа кабинедэй түлөөлэгшэд уншаhан байна.

hОНИРХОЛТОЙ ЖУРНАЛ

ВЛКСМ-эй райком аймгүйсэдкомой соёлой таhагтай хамта ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан аман үгын журнал hаяхан эмхидхээ. Журнал 4 хуудаhанhaa бүридэнэ.

Түрүүшынь хуудаhан дээрэ комсомолой түрүүшын орден тухай библиотекарь нүхэр Петрова тодорхойгоор хөөрөө. Яруунын түрүүшын комсомолшууд тухай тусхай пенсионер, коммунист нүхэр Гантимуров дурасхаалда хөөрөө.

Журналай хоёрдохи хуудаhан «Комсомол социализм байгуулгада» гэhэн темэтэй. Амар дээрэхи Комсомольскын, Магниткын барилга болон 30-аад оной комсомолшууд тухай аймагай библиотекые даагша нүхэр Цыренова хөөрэбэ.

Гурбадахи хуудаhаниинь шагнагшадые ехээр hонирхуулhан байна. Тэрэ хуудаhанда Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн тухай хэлэгдэнэ. Аймагай культурын таhагай инструктор нүхэр Арефьева совет арадай, илангаяа комсомолшуудай шэн габьяата баатаршалга тухай хөөрөө. Мүн тэндэ дайнда хабаадалсаhан ордento сэрэгшэ, милициин майор нүхэр Цыреновтэ үгэ үгтөө. Тэрэ дайнай хатуу шэрүүн жэлнүүдтэ совет сэрэгшэдэй туйлаhан илалта тухай, тэдэнэрэй баатаршалга тухай болон мүн яруунынхидай хэр зэргээр байлдаhан тухай хэлэhэн байха юм.

Журналай дүрбэдэхи хуудаhан «Комсомол—коммунизм байгуулагша» гэhэн темээр дүүрэнэ.

hүүлээрнь уран hайханай бүлгэмэйхид дуу дуулаhан, поэмэ, рассказуудай бүлэгүүдые, мүн шүлэг уншаhан байна.

ШЭНЭ МАГАЗИНУУД

Энэ жэлдэ аймагай эд хэрэглэгшэдэй союз хүдөөгэй хоёр магазин ашаглалгада оруулба. Эдэ магазинууд Гүндэ, Шэрэнги нютагуудта нээгдэhэн байха юм. Шэнэ магазинууд hайнаар түхеэрэгдэнхэй, хамhабариин уужам таhалгануудтай.

Гадна аймагай түб hуурин Нарhатын Краснопартизанска гудамжада сагаан эдеэ наймаалха киоск hаяхан нээгдэбэ. Магазинда тоhон, hүн, зөөхэй, кефир гэхэ мэтэ наймаанда гарана.

Тиихэдэ тус hууринай Первомайска гудамжада универмагай, ажахын магазинай барилга эхилээ.

Тэрэшэлэн Тулдуун тосхондо ерэхэ жэлдэ шэнэ магазин баригдахаар хараалагдана.

В. БАЙБОРОДИН.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО
ХИЛЫН ГААНАhАА

Эб найрамдалай программа

БЕРЛИН. (ТАСС). ООН-ой Генеральна Ассамблейн заседани дээрэ СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын хэлэhэн үгые толилхо зуураа Советскэ правительствын дурадхалнуудые найруулан хэлэhыень эб найрамдал ба аюулгүй байдал хангаха зохид, бүтэмжэтэй программа мүн гэжэ «Нойес Дойчланд» газетэ бэшэбэ.

«Бусад социалис оронуудаар дэмжэгдэhэн Советскэ Союзай шууд сэхэ, эб найрамдалда дуратай политикын ашаар лэ мүнөө хүрэтэр дэлхэйн гурбадахи дайн үүдхэгдээгүй байна, —гэжэ статья дотор тэмдэглэгдэнэ. —Манай хани бүлэhөө ЧССР-ые тэhалжа, тэрээгээрээ дайнай шэнэ аюулhаа хамгаалдаг энэ хүсэтэ хэрэмые империализм hэтэ сохихо хүсэлтэй байба. Бидэнэр хамтынгаа хүсэлэл оролдолгоор тэрээндэнь hаад хээбди».

Польско сэрэгэй 25 жэлэй ойдо

ВАРШАВА. (ТАСС). Польско сэрэгэй 25 жэлэй ойтой дашарамдуулан октябриин 9-дэ территориальна обороны инспекторат гэдэгэй баярай заседани болобо.

Тэрэ заседани дээрэ дайнай советскэ ветеранууд, Польшын газар дээрэ гитлеровскэ эзэмдэгшэдтэй тэмсэhэн партизанууд байлсаба.

Француз ажалшадай буруушаал

ПАРИЖ. (ТАСС). Индонезиин профсоюзна ажал ябуулагшадые, тусгаарлабал Индонезиин профсоюзуудай центральна федерациин национальна соведэй түрүүлэгшэ байhан, нэгэн доро профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин орлогшо-түрүүлэгшэ байhан Ньоно гэгшые сэрэгэй трибуналай толгойн саазада шиидхэhэн шиидхэбэриие болюулхыень оло миллион француз ажалшадай нэрэhээ ажалай бүгэдэ ниитын конфедераци Индонезиин правительствые уряалба. Париждахи Индонезиин посольстводо ажалай бүгэдэ ниитын конфедерациин делегациин барюулhан бэшэг дотор энээн тухай хэлэгдэнэ.

ҮНДЭhЭ ЯhАНАЙ ИЛГАА ГАРГАГШАД БУРУУШААГДАБА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Октябриин 7-ной үдэшын заседани дээрэ ООН-ой Генеральна Ассамблейн 3-дахи комитет үндэhэ яhанай доромжолго гаргадаг политикая эсэргүүсэжэ тэмсэдэг патриодуудые толгойн саазада шиидхэдэг ябадал буруушааhан резолюциин проект олонхи дуугаар батлан абаба. «Хүнэй эрхэ тухай бүгэдэ ниитын декларациин ёhoop, хүн бүхэн ажа амидарха, эрхэ сүлөөгөө эдлэхэ, аюулгүй байдалда байха эрхэтэй байhан туладань» резолюциин проект Урда Родезидэхи, Намибидахи, ЮАР-ай расистска засаг түрые буруушаалда оруулба.

Расистска гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй ба тэдээниие үмөөрэгшэдэй тус проект абхуулхагүй гэжэ hэдэhэн байбашье, диилэнхи делегадууд тэрэ проектые hайшааба.

США, Франци, Англи, Австрали, Малави, Шэнэ Зеланди ба Португали гэhэн долоон гүрэнэй түлөөлэгшэд дуунуудаа баряа. Проектые буруушаажа гансахан лэ Урда Африкын Республикын түлөөлэгшэ голосовалба.

Индонезидэхи хэhээлтэнүүдтэ эсэргүү

ПАРИЖ. (ТАСС). Толгойн саазада шиидхэгдэhэн табан патриодуудай ами абарха, үршөөхэ гэжэ Индонезиин президентые уряалhан бэшэг Парижда байдаг Индонезиин посольствын дипломадуудта Францийн компартиин Политбюрогой гэшүүн Э. Фажон ба Францийн компартиин ЦК-гай гэшүүн Лео Фигер гэгшэд Францийн компартиин нэрэhээ барюулба.

hүүлэй хэдэн hарануудай турша соо Индонезидэ баhа дахин хэдэн мянган арестнүүд, тусгаарлабал захиргаанай аппарадта ба армида хэгдэhэн байна гэжэ тэрэ бэшэг дотор хэлэгдэнэ. 1965—1966 онуудай тон олон хэhээлтэнүүдэй hүүлээр тэдэ шэнэ актнууд, тэрэшэлэн саашадаашье хүлеэгдэжэ байгаа аюул Францийн түрүү олониитын дура гутаана. Францийн ба Индонезиин арадуудай хани барисаанай түлөө, толгойн саазада шиидхэгдэhэн хүнүүдэй амиень абарха, хэhээлтэ болюулха ба бүгэдэ ниитын амнисти бэелүүлхэ уряалтайгаар Францийн компарти Индонезиин президентдэ хандаа.

Демокрадууд—юристнүүдэй уласхоорондын ассоциаци толгойн саазада шиидхэгдэhэн патриодуудые үршөөхые уряалhан телеграмматайгаар Индонезиин президентдэ хандаба.

Патриодуудай добтолго

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамые сүлөөлхын түлөө тэмсэгшэ арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд октябриин 1-hээ 5 хүрэтэрхи табан хоногой турша соо Куангчи провинциин хойто районуудта дайсанай 230 солдадуудые алаhан ба шархатуулhан байна. Тэрэнэй зуу гараниинь америкынхид юм.

США-гай агаарай шэнэ эскадра ФРГ-дэ ерэбэ

БОНН. (ТАСС). Вамштейнедэхи (Пфальц) НАТО-гой агаарай сэрэгэй баазада США-гай тактическа авиациин 22-дохи эскадрын дайшалхы самолёдууд ерэжэ бууба. Тэрэ эскадрын составта «Фантом» гэжэ 18 самолёт ородог юм. ФРГ-дэ байгаа Американ сэрэгүүдые «хүсэтэй болгохын» тулада тэдэниие Баруун Германи ябуулба.

Баруун гүрэнүүдэй үгэ ба хэрэгүүд

ЛОНДОН. ТАСС-ай корреспондент Н. Туркатенко иигэжэ дамжуулна:

Абяанhaa хурдан ябасатай сэрэгэй самолёдуудые Израильда США-гай худалдахаяа хүсэжэ байhан тухай Вашингтоной мэдээсэлые тайлбарилха зуураа, США-гай тэрэ шиидхэбэриинь «Дүтын зүүн зүгтэхи хэсүү байдалые хэлсээ хэжэ шиидхэхэ гэhэн найдабариие hуларуулна гэхэ гү, али үгы хэнэ» гэжэ Лондоной «Таймс» газетэ мэдэрнэ.

Дүтын зүүн зүгтэхи байдалые магад гуримшуулжа болохо байhыень таhалдуулхын тула Англиин оролдохо хүсэлтэй байhан тухайнь Лондоной хэблэл мэдээсэнэ.

«Урдань байгаа хэмжээндэ хүрэтэр» гэхэ гү, Дундада далайда Англиин флодой гансаараа эзэрхэжэ байhан үни заяанай хэмжээндэ хүрэтэр өөрынгөө флодые ехэ болгохо тухай шиидхэбэри Англи абаба гэжэ «Таймс» газетын далайн-сэрэгэй шэнжэлэгшэ бэшэнэ. Хүсэтэй болгоhон өөрынгөө флодой ба Дундада далайда ходо байдаг Америкын 6-дахи флодой хамтын хүсэлэл оролдолгоор үни холынгоо эзэрхэнги байдалые hөөргэнь тэхэрюулхэ бэзэбди гэжэ Лондондо найдана гээшэ ха. Жэл бүри хоёр зуугаад миллион фунт стерлинг олзо доход оруулдаг энэ районохи Англиин капитал хамгаалхын тулада тиимэ хэмжээнүүд абтана.

Хитадта боложо байгаа үйлэ хэрэгүүд

Оронoй hуралсалай газарнуудта сэбэрлэлгэ хэжэ байгаа «Мао Цзэдунай суртал номнохо бригаданууд» гэдэгүүдэй ябуулга тухай статья ба корреспонденцинүүд эдэ үдэрнүүдтэ Хитадай газетэнүүдтэ гарана. Тэдэ бригаданууд гол түлэб сэрэгэй алба хэгшэдhээ бүридэнхэй. Мүн баhа хүдэлмэришэн ангитай барисаатайбди гэжэ харуулхын тулада предприятинуудай түлөөлэгшэдые тэдэ бригаданyудта хабаадуулна.

Хэмhээ хэтэрhэн хунвэйбинуудай амыень татахын тулада «Цинхуа» гэжэ Пекинэй университедтэ эгээн түрүүн тиимэ бригада эльгээгдэhэн байгаа. Тэрээнэй hүүлээр бригадын ябуулгануудые hайшааhан Мао Цзэдунай «тон шэнэ заабари» гараhан байба.

Ондоо нэгэ тиимэ бригадын гэшүүдэй студентнүүдтэй яажа уулзаhан тухайнь бэшэхэ зуураа, «Жэньминь жибао» газетэ бригадын гэшүүн Лю Ши-фу гэгшын хэлэhэн үгые харуулба. Тэрэ Лю Ши-фу иигэжэ мэдүүлбэ: Маодо эсэргүүсэгшэд «дайсад», үжэhэн үндэгэнүүд (хитад хараал — **редакциин тайлбарилга)** гээшэ» гэбэ. Тэрэнэй хэлэhэнэй ёhoop, дээдэ hургуулида «контрреволюционно хараа шэглэл» бэелүүлэгдэн, тусгаарлабал «hайн сэгнэлтэ абахын түлөө оролдохыень», «эрдэм номдо hайнаар hурахыень», «ном ехээр уншахыень» студентнүүдhээ тэндэ эридэг байгаа. Маогой тэдэ бригаданууды hуралсалай зарим газарнуудта дурагүй үгтадаг байhан тухайнь «Ганьсу жибао» газетын түрүү бэшэг соо хэлэгдэнэ. Бригадануудай гэшүүдэй ба хэнэйшье мэдэлhээ гараhан хунвэйбинуудай хоорондо болоhон тулалдаанууд тухай тэрэ статья дотор мэдээсэгдэбэ. Тиимэ тулалдаанууд үнгэтэ металлнуудай Баруун хойто зүгэй институтда, Ланьчжоугай университедтэ болоhон байна.

Хитадай мүнөөнэй хүтэлбэрилэгшэдэй политическэ хараа шэглэлдэ эсэргүүсэнэ гэжэ хардагдаhан хүнүүд хэhээлтэдэ ороно. Тэдэнэй тоодо усадхагдаhан конституционно эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд, үгы хэгдэhэн партийна комитедүүдэй гэшүүд оролсоно. «Соёлой хубисхалай» үедэ тэдэнэр дураа гутанги ябадаг байгаа гэжэ «Жиньминь жибао» бэшэбэ. Тэдэниие hайса hунааhанайнгаа hүүлээр хүмүүжүүлгэдэ оруулхын тула холын нютагуудта ябуулдаг. Хэйлунцзян гэжэ провинцида тэрэ зорилгоор байгуулагдаhан «кадрова хүдэлмэрилэгшэдэй hургуули» тухай бэшэхэ зуураа, «Жэньминь жибао» иигэжэ мэдээсэбэ. Тэрэ «hургуулида» ошоhон хүнүүд, нара гарахын урда тээ бодхоогдоод нара ороhон хойно ажалhaa бусажа ерэдэг». «Тэмсэл — шүүмжэлэл — хубилалта» гэhэн гуримаар орон соо сэбэрлэлгэ хэхэ тухай Мао Цзэ-дунай үшөө нэгэ «тон шэнэ заабаринь» бодото дээрэ тиимэ байха юм.

«Тон шэнэ заабаринууд» хойноhоо гарана. Жэшээнь, 400 фильмые «хорото ногоо шаралжа» гэжэ соносхоhон брошюра Пекиндэ hая гараба. Тэдэнэй дунда хитад хэлэн дээрэ дабтагдаhан мэдээжэ советскэ фильмүүд: «Ленин тухай хөөрөөнүүд», «Ульяновтанай бүлэ», «Булад яажа хатуужааб», «Коммунист», «Хүнэй хуби заяан» ба бусад.

Мао Цзэ-дуниие тойрожо байгшад «үнэн марксистнууд» гээшэбди гэжэ өөhэдыгөө нэрлэдэгшье hаа, Хитад орондо марксизмые эгээн түрүүн нэбтэрүүлэгшэ байhан, Хитадай Компартиие эдэбхитэйгээр байгуулагшадай нэгэн байhан Ли Да-чжао гэгшын түрэhөөр 80 жэлэй ой тухай дуушье гарангүй үнгэргэhэн байха юм. Хитадай элитэ энэ революционер тушаа нэгэшье мүр хитад газетэнүүд бэшээгүй.

* * *

«Цинхуа» гэжэ университедтэ хунвэйбинуудые номгоруулhан бригадада манго гэжэ ургамалай үрэнүүдые Мао Цзэ-дун бэлэглэhэн байгаа. Тэрэнь Мао Цзэ-дуниие магтан hайрхуулха шэнэ кампани дэлгэрүүлхэ шалтаг боложо үгэбэ. «Нангин шухаг зүйлые ерээдүйн үетэндэ зорюулан хадагалхын тулада» тэрэ манго ургамалай үрэнүүдые формалинай шүүhэн соо хэжэ хадагалха гэhэн заабари үгтэбэ. Пекин ба Хитадай бусад городуудта митингнүүд ба жагсаалнууд боложо, тэдэ үрэнүүдые нюдөөной харахан hуралсалай газарнуудта [...]

ТАСС. Октябриин 10.

ШЕФТЭЭ АБАЛГА—НЭРЭ ЗҮҮЛГЭ БЭШЭ

Хото хүдөө хоёрой хоорондохи хани барисаан жэл ерэхэ бүри үргэн дэлисэтэй боложо байнхай. Илангаяа соёлой талаар манай Буряадай ниислэл Улаан-Үдэ хото хүдөө аймагуудтаяа муу бэшэ холбоотой гэхэдэ, алдуу болохогүй. Жэшээнь, Ленинэй орденто ЛВРЗ, мяха консервын комбинат, республикын 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ нарин сэмбын фабрика ба авиационно завод болон бусад предприятинууд тус тустаа шефтээ абаhан аймагуудтай юм. Тэдэнэр хүдөөгэйхидтөө али болохо аргаар туhалдаг. Хабарай тарилгын гү, али түл абалгын, тэжээл бэлдэлгын гү, али ургаса хуряалгын үедэ городой хүн зон олоороо хүдөө гаража туhалдаг заншалтай.

Городhоо ерэhэн агитбригадануудай, уран hайханай бүлгэмэйхидэй хүдэлмэриие, тэдэнэй наадые хүдөөгэйхиднай ехэтэ hонирходог юм. Гадна шефүүд колхоз, совхозуудта соёлой гуламтануудые заhабарилхадань, шэнээр барихадань туhалдаг байна.

Жэшээ болгон Улаан-Үдын авиазавод Баргажанай аймаг хоёрой хоорондохи харилсаа абажа харая. Эндэхи Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз эхин тогтоhоор 40 жэл болоhонойнгоо ойе тэмдэглэхэ гэжэ бэлэдхэл хэжэ байна. Тиихэдээ тэдэнэр авиазаводойхидые энэ hайндэртөө урья. Юундэб гэхэдэ городой хүдэлмэришэд тус колхозой таhаршагүй дүтэ, сэхын хэлэхэдэ, колхознигуудынь мэтэ hанагдадаг хүнүүдынь болоhон байна бшуу: соёлой шэнэ ордон барихаhаань эхилээд лэ бүхы ажал хэрэгүүдтэнь ехэ туhалдаг байна ха юм. Мүнөөшье авиазаводойхид тус hайндэртэ гэжэ ехэ концерт, соёлой ордоной түхеэрэлгэнүүдые бэлэг болгон бэлдэжэ байнхай.

Эндэхи аймгүйсэдкомой культурын таhагые даагша А. Н. Шадрин городой театрнуудтай ямар холбоотойгоо хөөрэхэдөө, Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрые онсолон тэмдэглэбэ. Артистнууд Барханай, Уланхаанай арадай театрнуудтай нягта холбоотой, тэдэнэр эдэ театрнуудай саг үргэлжэ хүдэлжэ байхын тула оролдодог, мэргэжэлтэдые, режиссёрнуудые наада бэлэдхэлсэхынь эльгээдэг байна. Илангаяа Буряадай искусствануудай габьяата ажал ябуулагша Б. Г. Аюшин түрэл нютагтаяа нягта холбоотой, тэндэхи бэлигтэй залуушуултай саг үргэлжэ хүдэлжэ байдаг. Имагтал тэрэнэй эсэшэ сусашагүй оролдолгын, туhаламжын хүсөөр Барханай арадай театр республикымнай түрүү коллективүүдэй нэгэн болоhон. Нүхэр Аюшин hаяхан Уланхаанай арадай театрай түрүүшынь алхам хэлсэбэ. Тэдэнэй буряад классическа зүжэгүүдэй нэгэн болохо Ж. Тумуновай «Сэсэгмаае» табихадань заажа үгөө. Энэ театрай зүжэг хүн зондо яhала амжалтатай хүлеэгдэн абтана.

Иимэ эдэбхи үүсхэлтэй нүхэд республикымнай искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда яhала бии. Гэбэшье тэдэнэй туhаламжа саг үргэлжэ бэшэ, харин саг зуурын байхая hанадаг. Хэрбээ авиазаводой, Бурдрамын театрай, Б. Аюшинай Баргажанай аймагтай саг үргэлжэ холбоотой байдаг hаа, жэшээнь, хүсэ шадалаар, арга боломжоор бүри ехэ Буряадай оперо ба баледэй театр шефтээ абаhан Сэлэнгын аймагай соёлшодто гансал харалгануудай болохын урда тээ үзэгдэдэг байна. Нёдондо үнгэргэгдэгшэ уран hайханай республиканска, ошоошо хабар үнгэргэгдэгшэ арадай дуу гүйсэдхэгшэдэй харалгануудай үедэ тус театрайхид артистнууд Аюржанаев, Гунзынов гэгшэдые хэдэн хоногоор эльгээгээд лэ, шефскэ хүдэлмэреэ хизаарлаа. Хатаршад, дуушад хүдөөгэйхидтэ яhала туhа хүргөөшье юм аабза, теэд энэ хүдэлмэри саг үргэлжэ хэгдэдэггүй байхадаа өөдтэй юумэн туйлагданагүй ха юм. Нээрээшье оперо ба баледэй театр Сэлэнгын аймагта саг үргэлжэ хүдэлдэг дуунай гү, али хатарай коллективтэй болохын түлөө оролдохо аргатай ха юм. Теэд тэрэ тоогдоногүй. hаяхан Сэлэнгын аймагай культурын байшангай директорэй орлогшо В. Е. Коротковатай хөөрэлдэхэдэмнай, hүүлэй жэлнүүдтэ городhоо нэгэшье хүн ерээгүй, бидэндэ туhалаагүй гэжэ мэдүүлбэ. Иихэдээ оперо ба баледэй театрай нүхэд шефскэ хүдэлмэреэ гансахан Юроогэй хүдөөгэй клубаар хизаарлаhан байба бшуу. Иимэ, хүдөөгэйхидтэ туhалха гээшые тоологгүй ушар мүн лэ ондоо аймагуудта үзэгдэнэ. Жэшээнь, Бэшүүрэй аймагта ямар предприятиин, театрай гү, али соёлой эмхи зургаанай шефскэ хүдэлмэри ябуулдагынь мэдэгдэнэгүй. Тэндэхи аймгүйсэдкомой культурын таhагай инспектор В. Н. Брюзгалова: «Городhоо туhа абадаг hаа, ондоол hэн хаш даа гэжэ hанадагбди. Өөhэдын хүсөөр диилэхэ аргагүй ажал ушардаг. Жэшээнь, наада бэлэдхэхэдээ ядалдадагбди. Дуу зүбөөр дуулаха, хатар hураха гэхэ мэтэдэ мэргэжэлтэдэй заажа үгэдэг hаа, ямар hайн байха hэм», — гэжэ хэлэнэ. Энэ тон зүб. Юундэб гэхэдэ, хүдөөгэй соёлой хүдэлмэриие мүнөөнэй үе сагай эрилтэдэ түгэс хангамаар эмхидхэхэ мэргэжэлтэд дуталдаhаар. Тиимэhээ шефскэ хүдэлмэриин удха шанар айхабтар ехэ бшуу.

Ниислэл хотодомнай хүдөөгэй соёлшодто бодотоор туhалхаар хүсэн бии ха юм даа. Зүүн Сибириин культурын, Буряадай багшанарай институдууд, хүгжэмэй, ... графическа училищинууд, ... нууд—бултадаа мэргэжэл... арга боломжоор элбэг, ... шефтээ абаhан аймагууд... Теэд энэ хүдэлмэреэ hа... хүрэмөөр, үрэ дүнтэйгөөр ... ябуулжа шаданагүй.

Шефскэ хүдэлмэри, хэ... мэдэhээр, hайн дуранай хүд... гээшэ аабза. Гэбэшье энэ... дөөгэй соёлые улам хүгжөө... то хүдөө хоёрой холбоо... батадхаха гэhэн удхатай. Т... hээ Аха, Яруунa, Зэдэ, Ту... Хори, Хэжэнгэ гээд лэ бүхы... гуудаймнай соёлшодой ... гөө шефүүдhээ шэнэ дурша... юумэ ажалдаа даган абах... хүлеэжэл, байдагынь ойлго... Тэдэнэй энэ эрмэлзэлдэ го... хид харюусаха ёhотой гэжэ ... дана.

Мүнөө республика доторой... нинскэ комсомолой 50 жэ... В. И. Ленинэй түрэhөөр 100... гүйсэhэнэй алдарта ойнууд... лэдхэл хаа хаанагүй үргэн ... сэтэйгээр ябажа эхилээ. Эн... хэтэ, удха шанартай хэрэгт... хүдөөгэймнай ажалшад ... гөө эрхим бэлэгүүдые бэлдэ... шэ. Илангаяа хүдөөгэй соёл... хэхэ юумэн ехэ. Гансахан ... дэрэй концерт бэлдэхэ уял... дээндэ үгтэнхэй бэшэ, ... Агууехэ Ленинэй хэрэгэй хү... яажа илан мандаhые хар... нангин үүргэ даанхай.

Энэ хүнгэн бэшэ хэрэгт... родойхидой оруулха туhа на... ехэ гээшэл. Энэ уялгаяа тэд... тахагүй зэргэтэй.

Д. ЭРДЫНЕ...

ЭНЭ ХУУДАhАНДАМНАЙ УНШАГТЫ:

ШЭХЭНЭЙ ШЭМЭГ НЮДЭНЭЙ ХУЖАР

Цырен Хоборковой дуунууд.

Балта, хадуурай бата нэгэдэл тухай

Кавказай уран зохёолшын шүлэгүүд.

АЯЛГА

Уран hайханай бүлгэмэйхидтэ туhаламжа

ТҮНХЭНЭЙ ДУУНУУД

Эндэ РСФСР-эй габьяата артист, дуушан Ц. Л. Хоборковой суглуулбаринуудhаа, дуунуудайнь гол репертуарhаа хэдэн зохёолнуудые уншагшадайнгаа анхаралда табинабди.

ТАРЯАШАДАЙ ДУУН

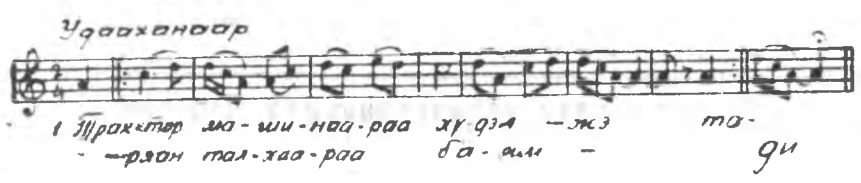

1. Трактор машнааараа хүдэлжэ,
Таряан талхаараа баяиди,
Тала дайдаараа бэлшээжэ,
Тарган малаараа оломди.
2. Түнхэн нютагаараа
нэрлүүлжэ,

Түрүү ажалаараа
магтуулнамди,
Түмэр утаhаараа
дамжуулжа,
Түмэн галаараа
яларуулнамди.

МАЛШАДАЙ ДУУН

1. hүрэг олон малаараа
hү, тоhоёо үргэел,
Хүхюу hайхан бэеэрээ
Хурдан түргэн хүдэлэе.

2. Коммунис партиин
заабарине
Хүрин зүрхэндөө абажа,
Хүдөө нютаг байдалаа
Культура ехэтэй болгоёл.

hУРГААЛ ЭРДЭМ БЭЛИГТЭИ...

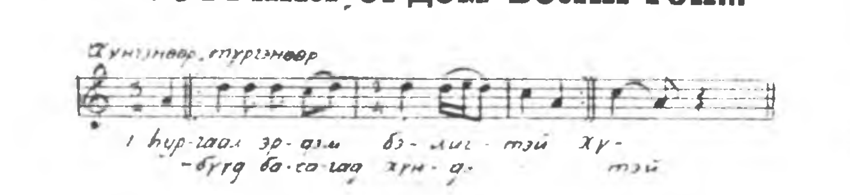

1. hургаал эрдэм бэлигтэй
Хүбүүд басагад хүндэтэй,
Хүнэй байдал баяртай
Хүхюун гоёор хүгжэнэл.

2. Хамаг зон хүсэтэй
Хаба шадалаа харуулнал,
Колхоз манай суутай
Коммунизмдаа дабшанал.

ЖАРГАЛТАЙБДИ

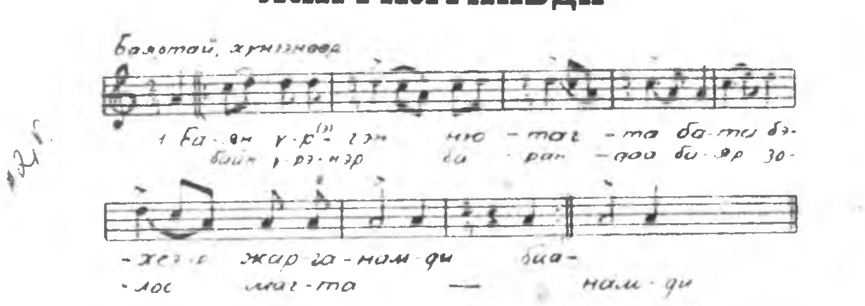

1. Баян үргэн дайдадаа
Бата бэхеэр жарганамди,
Баабайн үринэр барандаа
Баяр золоо магтанамди.

2. Эхэ hайхан орондоо
Энхэ мэндэ жаргаял даа,
Эжэл хамта болоходоо
Эльгэ зүрхөө холбоёл даа.

ХОНИШОДОЙ ДУУН

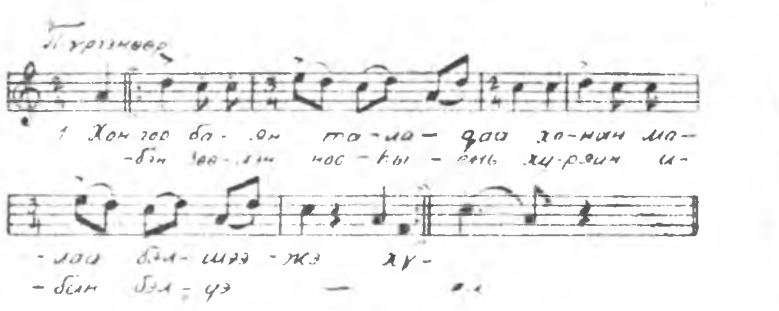

1. Хонгор баян таладаа
Хони малаа бэлшээжэ,
Хүбэн зөөлэн н[illegible]ыень
Хуряан, абан бэлдэел.

2. Мүнхэ hайхан юрөөлдөө
Мэндэ амар хүдэлжэ,
Мүнгэн шэнги хододоо
Манай жаргал мандаг лэ!

ЗАЛУУШУУЛАЙ ДУУН

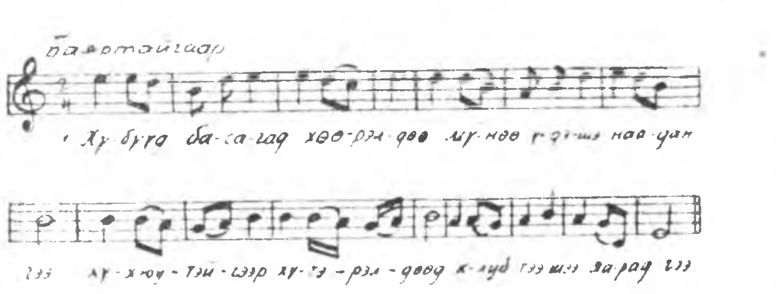

Хүбүүд басагад хөөрэлдөө —
Мүнөө үдэшэ наадан гээ,
Хүхюутэйгээр хүтэрэлдөөд,
Клуб тээшээ ярад гээ.
Ерэhэн хүнүүд зэргэлээд,
Ёохор наадаа эхилээд,

Хоолойнуудаа ниилүүлжэ,
Хонгёо шангаар дуулалдаа.
Бүдүүн нарин хоолойгоор
Бүлта баран дуулалдаа,
Баяр зугаа наадаараа
Басагад, хүбүүд золголдоо.

НОМОЙ ТАГ

ВЬЕТНАМАЙ ҮХИБҮҮД ГАНСААРДАХАГҮЙ

Үхибүүд!.. Хүн бүхэн эсэгын гү, али эхын энэрхы дулаан үүргэ бэелүүлжэ, үри хүүгэдээ хэнhээшье дутангүй хүмүүжүүлхые оролдодог аабза. hүбэлгэн ухаансар, hонюуша үхибүүдые hонирхуулаагүй юумэн гэжэ оройдоо байхагүй. Орон доторхи байдал тухайда хөөрэлдэхэhөө гадна, харин оронуудай үхибүүдэй ажабайдал, хуби заяан тухай заримдаа hуража hалахагүй юм.

Энэнь тон зүб гээшэ. Үхибүүдые интернациональна үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ, хэнэйшье мэдэхээр, манай парти анхаралаа онсо хандуулна бшуу. Тиихэдэ бидэшье, библиотекарьнууд, эдир уншагшадайнгаа хүсэл эрмэлзэлые халуунаар дэмжэжэ, хэрэгтэй номуудые дурадханабди. Гадна хэблэлhээ гараhан шэнэ номуудай шэнжэлэл хэхэ, уншагшадай конференци болон хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ, мүн номой выставкэнүүдые эмхидхэхэ бологдоно.

Ажаглаад ябахада, баатарлиг Вьетнам, энэ гайхамшагта ороной согтой дорюун үхибүүд тухай номуудые уншаха дуратайшуул hүүлэй үедэ илангаяа олошороо.

Эрхэ сүлөөгэй, зол жаргалай, үхибүүдэйнгээ саашанхи хуби заяанай түлөө эрэлхэгээр тэмсэжэ байhан вьетнам арадые Американ ээрхэг түримхэйшүүл хэзээдэшье hүрдөөхэгүй, алуурша дээрмэшэдые алхам бүхэндэнь үхэл хүлеэнэ. Советскэ Союз, социалис оронууд, мүн бүхы түрүү хүн түрэлтэн американ империализмын хорото муухай аашые эрид шууд буруушаажа, вьетнам арадта аха дүүгэй туhа хүргэлсэнэ. Тиихэдэ ахамад нүхэдтэйгөө сугтаа вьетнамай үхибүүд эрэлхэгээр тэмсэнэ.

Манай совет уншагшад аха дүү вьетнам үхибүүдэй дайшалхы байдалые бүри дүтөөр мэдэхые оролдоно. Тиимэhээ Москвагай «Детская литература» гэhэн хэблэлээр гараhан нэгэ хэды номууд тухай богонихоноор хөөрэхэ хүсэлтэйб.

Польшын уран зохёолшо Моника Варненская 1965 ондо Хойто Вьетнам ошоhон, мүн Урда Вьетнамай сүлөөлэгдэhэн газарнуудаар ябаhан байна, Хараhан, үзэhэн тухайдаа «Тревога на рисовых полях» гэhэн ном доторoo зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэмөөр бэшэнэ. Ахамад нүхэдтэйгөө хамта вьетнам үхибүүд эрэлхэгээр тэмсэнэ.

«...Урда Вьетнамай ногоон тужа джунгли соо гү, али американ самолёдуудай бомбодоhон Хойто Вьетнамай нэгэ городой үйлсэдэ hанамжаяа бэшэжэ ябахадаа, дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ зобоhон үхибүүд ухааннhаам гараагүй бэлэй.

Энээхэн номтойм танилсахадаа, совет уншагшад үнгэрhэн сагай уйдхар гашуудалые заатагүй hанахал байха. Совет ороной үхибүүд дайнай үедэ мүн баhа ахамад нүхэдтэйгөө хамта гитлеровецүүдые hэгүй сохилсожо, илалтын үдэрые дүтэлүүлэлсээ hэм шуу...» гэжэ уран зохёолшо оролто үгэдөө бэшэнэ.

Эдир партизанууд, тагнуулшад айха hүрдэхые мэдэнэгүй. Шуран хурдан самолёдуудай мүрэн дээгүүр hүртэйгөөр ниидэжэ, урагшаа ябахын аргагүйгөөр буудажа байгаашье hаа, эдир Фан хүбүүхэн Суот гэжэ эжытэйгээ hала татажа, хүн зониие голой нүгөө эрьедэ абаашана.

Нигээд лэ үдэр, hүни бүхэндэ Вьетнамай үхибүүд түрэлхидтэйгөө хамта дайшалхы жагсаалда зогсоно, hурана, ажалланашье.

— Юундэ үхибүүдээ дайн байлдаанай газарта ерүүлнэбта, хорихо аргагүй юм гү? Үхибүүдээ гамнаха хэрэгтэй бшуу. Саашадаа найдаха түшэглэхэ халаамнай хаям,— гэжэ Моника Варненскаягай хандахада, Донг-Хой городой партиин горкомой секретарь уйдхартайгаар урдаhаань миhэрээд:

— Үхибүүдээ хамгаалхын тула бүхы шадалаараа оролдонобди... Теэд таанарай гитлеровецүүдтэй дайлалдахада, үхибүүдтнай мүн баhа хабаадалсаа hэмнай, — гэжэ харюусаа hэн.

Моника Варненская үхибүүдэй абари зангые, hанал эрмэлзэлые тодо хурсаар, зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэмөөр харуулна. Очерково түхэлэй рассказханууд дотороо тэрэ Вьетнамай үхибүүдэй ажабайдалые харуулха гэhэн зорилго ганса табяа гү? Дайнай шиидхэхы үүргые ехэ хүнүүд бэелүүлнэ бшуу гэжэ зарим уншагшад hанажашье магад. Тэрэнь тэрэшье гэлэй. Гэбэшье уран зохёолшо хүнгэн харгы шэлээгүй, харин Польшын эдир уншагшадые вьетнам үхибүүдтэй улам дүтөөр танилсуулхые эрмэлзэhэн байгаа. Тус номынь гансашье ородоор хэблэгдээгүй, мүн бусадшье оронуудта гараа.

Энэ номые мүн баhа Вьетнамаар ябажа ерэhэн совет уран зураашa Марат Самсонов шэмэглээ.

Вьетнам уран зохёолшод Дао Ву, Дык Лан гэгшэдэй «Ким Донгын баатаршалга тухай повесть», «Шинии нэрэ хүндэ» гэhэн номууд уншагшадые hонирхуулба.

Эдир Герой Ким Донг гэжэ хүбүүн вьетнам арадай омогорхол болоhон юм. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ совет арадаа алдаршуулhан Зоя Космодемьянская, Александр Матросов, Иннокентий Баторов шэнги тэрэнэй нэрэ дурдуулна. Вьетнамай Демократическа Республикын үхибүүдэй номой хэблэл, эрхим hайн пионерскэ организацинууд болон hургуулинууд Ким Донгын арюухан нэрые хэтын хэтэдэ мүнхэжүүлэн нэрлэнэ.

Гадна бүлэг вьетнам зохёолшодой рассказуудай ном эдир уншагшадые hонирхуулхал байха.

Е. ХАЗАГАЕВА,
үхибүүдэй республиканска библиотекын методист.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүүгэдэй республиканска библиотекын таhагые даагша Т. И. Провалинская «Партизан Ярда» гэжэ подпольно эмхибайгуулhан эдир хүбүүн тухай чех уран зохёолшо ЯН Марешэй бэшэhэн номой удха хөөрэжэ байна.
А. МАНТАЕВАЙ фото.

ГРУЗИИН АГУУЕХЭ ДУУ...

Грузиин агууехэ поэт Николоз Бараташвилиин түрэhөө... жэлэй ой hаяхан гүйсөө hэн.

Николоз Бараташвили хадаа үгырhэн дворянска бүлэ... рэhэн, үдэhэн юм. Ута наhа эдлээгүй, арайхан лэ 27 ... ябатараа наhа бараа. Бэшэhэншье зохёолнуудынь олон ... нэгэ поэмэ, 36 шүлэг гэжэ багсаагданхай. Эдэнь ходо гара... лигтэй хурсаар, уянгатай уранаар бэшэгдэhэн тула Гр... классическа зохёолой алтан жасада хэтэ мүнхэдөө ор... Поэдэй «Мераани» гэжэ зохёол буряад хэлэн дээрэ ан... рүүшынхеэ толилогдобо.

МЕРААНИ

Хурдан хүлэг Мераани
харайна түргэн урагшаа.
Харгыhаа хадуурангүй
тэгүүлнэ,
хаагалаг лэ хамаагүй турлааг.
Урагшаал дабшан мэдүүлэ,—
Минии дошхон Мераани,
Мүнхэ бэшэ наhыем
hалхин юрэдөө hануулба.

Хада хабсагай зубшан,
уhан далай гаталаад,
Хурдан хүлэг Мераани,
наhанайм жаргал баталааш,
Урагшаал, ходо урагшаа
ульгамаар, Мерааним,
дугшыш.
Уhатайдаш, саhатайдаш
зогсонгүй,
хүйтэ, дулаандашье дабшыш!
Хуби заяандаа намнуулан,
Тоонто дайдаяа орхибоб.
Хани нүхэдhөө гээгдээд,
инагhаа hалаhандаа орлибоб.
Малгайгаа табибал—манайхи,
гэдэhээ садабал—хамаагүйл.
Мүнгэн мүшэд аржыжа,
мэшээен гэтэхэл илгаагүй.
Зүрхэ сэдьхэлээ дэлижэ,
зүүдээ манажа хонохолби.
Зүгөөр зүндөө аяншалжа,
hанаанай жэгүүртэй
болохолби.
Мүнхэ бэшэ наhыем
hалхин юрэдөө hануулба.
Минии дошхон Мераани,
урагшаа дабшан мэдүүлэ!
Аян замайнгаа дунда
хахасахадам ами наhантаяа,
Аяг зантай дүүхэй
уйдажа зобожо байхагүй.

Хара турлааг хаагала...
хүүрыем hабараара...
Хүй hалхин хуугайла...
хара шоройгооро ху...
Хуурсагай нүхэн соо б...
гансаардан хэбтэхэ, ...
Хубхай шубууд лэ эл...
хашхараа табиха, д...
Хаядалаа түргэдхэ, х...
соёрон хатарыш, Ме...
Хяаран арилаг саашаа ...
хумхаа хуби заяани...

Хүнэй гарhаа боложо ...
үхэхэ таб[illegible]сууртай ...

Холын Хари газарта ...
хэнзэ уншэн ябууааб...

Хурдан хүлэг Мераани...
жороолон харай ураг...
Хара муухай бодолнууд...
hалхи шуурган турша...
Дэмы бэшэ тэмсээб ...
дорюун энэ наhандаа...
Дэлхэйн үргэн умарюу...
мүрөө орхин, сара...
Мичин хойноhоо дахаж...
дүүнэрни гараха ол...
Мэдэнэм, тэдэнэй урда ...
бэрхэшээлнүүд ушарх...

Хурдан хүлэг Мераани...
харайна түргэн ураг...
Харгыhаа хадуурангүй ...
тэгү...
хаагалаг лэ хамаагүй т...
Минии дошхон Мераа...
урагшаа дабшан мэд...
Хара муухай бодолнууд...
hалхи шуурган, хинди...

Вл. ПЕТОНОВ орш...

„А“ классай хоёрдохи бүлэгэй футболистнуудай дунда СССР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө эхил... мүрысөөнэй дүн

hуури	Команданууд	наадаа	шүүгээ	тэнсээ	шүүгдээ	бүмбэгэ
1.	«Иртыш» Омск	34	19	10	5	37—17=+20
2.	СКА Хабаровск	34	16	11	7	32—22=+10
3.	«Кузбасс» Кемерово	34	18	5	11	39—23=+10
4.	«Строитель» Ашхабад	35	18	4	13	62—44=+18
5.	«Политотдел» Ташкент. область	35	15	10	10	44—29=+15
6.	«Нефтяник» Фергана	34	10	18	6	26—19=+7
7.	«Зеравшан» Навои	35	14	10	11	39—36=+3
8.	«Энергетик» Душанбе	34	14	9	11	52—40=+12
9.	СКА Шэтэ	34	13	10	11	34—35=—1
10.	«Томлес» Томск	34	12	11	11	36—32=+4
11.	«Шахтер» Караганда	34	10	14	10	34—28=+6
12.	«Аэрофлот» Эрхүү	35	12	10	13	36—45=—9
13.	«Темп» Барнаул	34	10	13	11	27—23=+4
14.	«Луч» Владивосток	34	11	11	12	28—32=—4
15.	«Рассвет» Красноярск	35	10	12	13	34—40=—6
16.	«Сэлэнгэ» Улаан-Үдэ	35	11	10	14	34—46=—12
17.	«Восток» Усть-Каменогорск	34	12	7	15	31—43=—12
18.	«Металлург» Чимкент	34	8	14	12	31—39=—8
19.	«Алга» Фрунзе	34	10	10	14	20—29=—9
20.	«Памир» Ленинабад	34	5	8	21	26—48=—22
21.	СКА Новосибирск	34	2	13	19	20—45=—25

Манай «Сэлэнгэ» команда Красноярскын «Рассвет» командатай октябриин 15-да наадаха болонхой. Наадан үдэшын 6 час 30 минутаhаа эхилхэ.

БУДАМШУУГАЙ ПОЧТОhОО

«ГЭМЫНЬ УРДАА, ГЭМШЭЛЫНЬ ХОЙНОО»

Хүндэтэ Будамшуу! «Муу юумэн модон хүлтэй» гэжэ дуулаhаншье байжа болохот... Дээдэ Тайлсын (Хори) совхоз мэнэ hая ехэ, гутамшаг гарза хохидолдо ороо. Тэндэ, Ехэ Тарбагатай гэжэ газарта архиншад Владимир Афанасьевай, Василий Желтовой хайша хэрэг ябадалhаа шалтагаалан, аяар 176 түлгэ хонид нэгэ доро оhол аюулда оробо.

Тодорхойлон хэлэбэл иимэ: байгша оной сентябриин 15-най үдэр тэдэ хоёр хүйхэр хушуу холбон, хуудам талын дунда хонин hүрэгөө эзэгүй хаяжархёод, Тарбагатай, Нарин тосхонуудаар эжэ эхигүй архидашабад... Эгээл энэ үедэнь үнөөхи орхигдоhон хайран амитадынь хадагдаагүй тарянда орожо, хараа байса мухарилдаба. Халаг-хухы табилдаан болобо... Мэтэр hүүлээрнь мэдээгүй гонзогор Афанасьевые хүршэ отарын хонишон Фёдор Даржаев асаржа газаань буулгалай. Тэрэнь hүниндөө hэрихэ «аргагүйдэжэ», саб сагаан хюруу болошоhон юумэ үглөөгүүр унтажа хэбтэбэ... Иимэл абаха танаггүй архинша, хүн дүрсээ алдаhан амитан!

Үшөө гайхалтай юумэнь юуб гэхэдэ, иимэ зутар юумэнэй тохёолдожо, хонин hүрэгэйнгөө хорожо, гарзалжа байхые хараба мэдэбэшье, отделениин ветфельдшер Климентий Сыренов автомашинаар хажуугаарнь «hэрд» гүйлгэжэ гараад, Тальцы, Хори тосхон руу талиишаhан hургатай. Тиигээд гэнтэ «hэгээ» орожо, гэдэргээ бусажа ерэтэрнь, отарын хахад хонид хосоршоо!

Мүн отделениин зоотехник Михайлов Е. Е. иимэ ушарал тухай хэды дуулабашье, амаралтада байнам гэжэ шалтгаад, ташаагаа тулан үнгэршоо... Энэл үдэр совхозой отделениин эрхилэгшэ Поломов Александр Иванович баhал архи намнажа, Баруун Хасууртай арилшаhан байгаа ха.

Тооложо үзэхэ болоо hаа, Дээдэ Тайлсын совхоздо портфель, сүүмхэ hугабшалhан, харюусалгата тушаал зэргэ дааhан хүнүүд олон: ахалагша зоотехник Захаров, ахалагша ветврач Желаев гэхэ мэтэ.

Теэд, эдэнэр юу хаража, юу хэжэ байдаг зон бэ? Яахадаа совхозой улаан зөөриие хара архиншадта хамзагүй даалгажархёод, ямаршье хүтэлбэри, хиналтагүйгөөр орхихо болоо юм? Дээрэhээ уруу өөhэдөө үшөө архидажа, адли бололдожо ябаха! Гайхалтайл хүнүүд байна даа, нүхэр Будамшуу!

Эндэ — Дээдэ Тайлсада журам, гурим шангадхахын тула дары хэмжээ абхуулыт!

Будамшуу, Ташиc оролдожо туhална бэзэт.

Д. ДАГБАЕВ.

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМ...

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-5... приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—66-7... отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-... 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности ... строительства—61-35, советского строительства и быта—69-... культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, ... формации—34-05, общественная приёмная—56-62, машин... бюро—57-63, фотолаборатория—33 61.

Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Сов... те Министров БурАССР.

Н-02003. Зак. № 1034.